

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

11 ביוני 2012

693

כ"א בסיוון התשע"ב

עמוד

הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (תיקון מס' 35), התשע"ב–2012 858

הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (תיקון מס' 35), התשע"ב-2012

תיקון סעיף 1

1. בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש"י-1950¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1, בסופו יבוא:

”אגף משפחות והנצחה” או ”האגף” – אגף משפחות והנצחה במשרד הביטחון;

”הטבה” – סיוע הניתן למטרה המפורטת בפרק השלישי, למי שמצוין באותו פרק ואשר התקיימו לגביו הוראות חוק זה והתנאים שקבע שר הביטחון;

”ועדת החוץ והביטחון” – ועדת החוץ והביטחון של הכנסת;

דבריו הסבר

לגבי הטבות מסוימות כי הן ניתנות לאלמנה בעד ילדיה היתומים, או לשכול בעד אחי הנספה, ליתום ישירות או לבני זוג שכולים המקיימים תא משפחתי אחד.

על מתן ההטבות בדרך של קביעת הוראות מינהליות, מתח מבקר המדינה ביקורת, שבעקבותיה הנחה היועץ המשפטי לממשלה את משרד הביטחון לעגן את הסמכות ליתן את ההטבות בחוק משפחות חיילים; חוק זה בא, בעיקרו, ליישם הנחיה זו.

סעיף 1 מוצע לתקן את סעיף 1 בחוק, סעיף ההגדרות, ולהוסיף בו את המונחים שיווספו לחוק בעקבות התיקון המוצע, ובפרט את המונחים ”הטבה” ו”סיוע” שבאים לאבחן את ההטבות משאר התשלומים הניתנים לבן משפחה לפי החוק, וכן להגדיר את הדרכים שבהן ניתנות ההטבות. מוצע שהמונח הטבה יוגדר כ”סיוע” הניתן למטרה המפורטת בפרק השלישי, למי שמצוין באותו פרק ואשר התקיימו לגביו ההוראות לפי החוק. ”סיוע” יכול שיהיה מלא או חלקי והוא יינתן בדרך כספית (תשלום, מימון, מענק או מלווה) או בדרך אחרת, כגון מתן הטיפול הנדרש ישירות.

”אגף משפחות והנצחה” או ”האגף” הוא האגף במשרד הביטחון המטפל בבני המשפחה של החיילים שנספו במערכה ובהנצחת החללים.

להגדרה ”ועדת החוץ והביטחון” ולסעיפים 2, 3, 5, 14, 15, 18, 21, 23, 24 ו-25 לחוק המוצע – חוק משפחות חיילים קובע לגבי סעיפים מסוימים כי תקנות שיוקנו לפיהם יהיו באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת. מוצע לקבוע כי ועדת הכנסת שתהיה מוסמכת לאשר תקנות לפי חוק משפחות חיילים תהיה ועדת החוץ והביטחון של הכנסת. זאת, בשל ייחוד האוכלוסייה המטופלת וצרכיה. כך בכל מקום בחוק משפחות חיילים שבו נדרש אישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, הוועדה המוסמכת תהיה ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

כללי הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (תיקון מס' 35), התשע"ב-2012, המתפרסמת בזה באה בעיקרה להמיר ולעגן בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש"י-1950 (להלן – חוק משפחות חיילים או החוק), את ההטבות הניתנות היום מכוח הוראות אגף משפחות והנצחה של משרד הביטחון (להלן – הוראות מינהליות) שמכוחן ניתנות הטבות שונות לבן משפחה של מי שנספה במערכה, העומד בתנאים לקבלתן (להלן – בן משפחה).

ההוראות המינהליות שמכוחן ניתנות כיום ההטבות, מאפשרות מתן סיוע לבני המשפחה השכולה בתחומים רבים מתחומי החיים בכלל ובתחומי החיים הקשורים באבדן, בשכול ובחיים בצל האסון בפרט. בהתאם, ניתנות ההטבות למטרות שיקום תעסוקתי, ניהודי, לימודי, רווחה כלכלית, דיווה, סיוע רפואי, טיפול פסיכו-סוציאלי והנצחת חלל צה"ל ומי שנספה במערכה. ההטבות האמורות ניתנות נוסף על התגמולים, מענקים, טובות ההנאה ולשאר התשלומים הניתנים לפי חוק משפחות חיילים.

ההטבות הגיעו למתכונתן הנוכחית במהלך השנים לאחר, שמעת לעת, נוספו עוד ועוד הטבות, כל אחת מהיבט שונה החל על אוכלוסייה ייחודית זו, ובהתאם לצרכיה הערכניים כפי שבאו לידי ביטוי, בין השאר, בדו"שיח מתמשך בין משרד הביטחון לבין הארגונים היציגים של הזכאים (ארגון יד לבנים וארגון אלמנות ויתומי צה"ל).

חלק מההטבות נועד לסייע למשפחה השכולה לחזור ככל האפשר לתפקוד חרף האסון שפקד אותה, כגון הטבות לשיקום תעסוקתי וסיוע בלימודים, חלקן נועד לפתור צורך מסוים שהתעורר ושדרש פתרון, כגון בעיה רפואית, נפשית או כלכלית, וחלק מההטבות ניתן כדי להקל על המשפחה השכולה בתחומי החיים השונים, כגון השתתפות בתשלום אגרת טלוויזיה, סיוע לרכישת רכב. בחינת סוגי ההטבות למיניהן מעלה כי הן מכסות שטחים רבים משטחי החיים בכלל ומשטחי החיים הקשורים באבדן ובשכול בפרט. ואכן, סל ההטבות נקבע גם מתוך ראייה ובחינה של צורכי המשפחה השכולה כיחידה משפחתית. כך נקבע

¹ ס"ח התש"י, עמ' 162; התשע"ב, עמ' 158.

“סיוע” – סיוע מלא או חלקי, הניתן בתשלום, במימון, בהחזר הוצאה שהוצאה בפועל, במענק, במלווה (בחוק זה – סיוע כספי), או בדרך אחרת כפי שקבע שר הביטחון².

2. בסעיף 1 וב לחוק העיקרי, במקום “ועדת העבודה והרווחה של הכנסת” יבוא “ועדת החוץ והביטחון”.
3. בסעיף 8 וב לחוק העיקרי, במקום “ועדת העבודה והרווחה של הכנסת” יבוא “ועדת החוץ והביטחון”.
4. בסעיף 10(ה) לחוק העיקרי, אחרי “תגמול” יבוא “או הטבה”.
5. בסעיף 10 וב לחוק העיקרי, במקום “ועדת העבודה והרווחה של הכנסת” יבוא “ועדת החוץ והביטחון”.
6. אחרי סעיף 15 לחוק העיקרי יבוא:

הוספת פרק
שלישי

“פרק שלישי: הטבות

הטבות והיקפן 15א. (א) בפרק זה –

“אחי הנספה” או “אחי החלל” – כל אחד מאחיו ומאחיותיו של הנספה או של החלל, לפי העניין;

“האזור” – יהודה והשומרון;

“יתום שאינו עומד ברשות עצמו” – יתום שמחמת מום גופני או שכלי לא עמד ברשות עצמו במות הנספה או בהגיעו לגיל 21 אחרי מותו וכל עוד אינו עומד ברשות עצמו מסיבות אלה;

“עובד סוציאלי” – כהגדרתו בחוק העובדים הסוציאליים, התשנ”ו–1996².

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 15א המוצע

סעיף זה בא לקבוע את התנאים הכלליים למתן ההטבות.

בסעיף קטן (א) מוצעות הגדרות שיחולו רק לעניין פרק שלישי. כך, ההגדרה המוצעת ל”אחי הנספה” רחבה יותר מההגדרה הקיימת בפסקה (ד) להגדרה “בן משפחה” שבסעיף 1 לחוק. כמו כן מוצע להגדיר לעניין פרק זה את המונח “יתום שאינו עומד ברשות עצמו”. פסקה (ב) בהגדרה “בן משפחה” שבסעיף 1 לחוק קובעת מי ייחשב ליתום לפי החוק, ובכלל זה גם ילדו של הנספה שמחמת מום גופני או שכלי לא עמד ברשות עצמו במות הנספה או בהגיעו לגיל 21 אחרי מותו, וכל עוד אינו עומד ברשות עצמו מסיבות אלה. מוצע, כי ליתום העונה על אמות מידה זו יינתנו הטבות מעבר להטבות הניתנות ליתום כמשמעותו בפסקה האמורה.

סעיף 4 סעיף 10 בחוק משפחות חיילים קובע חובת תשלום תגמולים לשבולים. מוצע לחקן את סעיף קטן (ה) שבו, העוסק במצב שבו חל פירוד בחיי הנישואין של זוג הורים שכולים, כך שבמקרה כאמור יהיה רשאי קצין תגמולים להורות כי ישולמו לכל אחד מבני הזוג, כל עוד הם חיים בנפרד, תגמול והטבה, כאילו הופקעו הנישואין.

סעיף 6 מוצע להוסיף לחוק פרק חדש – פרק שלישי: כללי הטבות – שבו יפורטו ההטבות הניתנות לבן המשפחה, וכן התנאים למתן הטבות אלה.

מוצע לעגן בחוק, בצד כל הטבה את מהות ההטבה והיקפה ואת אמות המידה העיקריות לנתינתה, הכל כאמור בהוראה המינהלית הקובעת אותה. כמו כן, שיעורי ההטבות וסכומיהן, כפי שהיו ביום פרסום התזכיר (17.3.2011), קבועים בהצעת החוק לצד כל הטבה. זאת, למעט אותן הטבות שקיימת דרך אחרת לקביעתן, כגון, החזר הוצאות טלפון.

² ס”ח התשנ”ו, עמ’ 152.

(ב) שר הביטחון יקבע את התנאים למתן הטבה לפי חוק זה לרבות לעניין הוכחת התנאים לנתינתה, וכן את היקף ההטבה, שיעורה, דרך הגשת הבקשה לקבלתה ואופן נתינתה, ואם קבע כי ההטבה תינתן בדרך של מתן סיוע כספי – אם תשולם בסכום חד-פעמי או בשיעורים.

(ג) (1) הטבות לפי פרק זה הניתנות בדרך של מתן סיוע כספי יעודכנו ב־1 בינואר בכל שנה, החל בשנה שלאחר תחילתו של חוק זה (בסעיף זה – יום העדכון). בהתאם לשיעור שינוי המדרד החדש לעומת המדרד הבסיסי; לעניין זה –

“המדרד” – מדרד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

“המדרד הבסיסי” – המדרד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון הקודם;

“המדרד החדש” – המדרד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון.

(2) על אף האמור בפסקה (1) רשאי שר הביטחון לקבוע לגבי הטבה מסוימת דרך עדכון אחרת.

(3) לעניין עדכון הטבות יחולו הוראות אלה:

(א) סכום הטבה שכלל לאחר העדכון אגורות, יעוגל לשקל הקרוב כלפי מעלה;

(ב) סכומי ההטבות המעודכנים יפורסמו באתר האינטרנט של האגף.

(ד) (1) הטבה לפי פרק זה תשולם או תינתן לפי סעיפים 115 ו-151 עד 155 רק למי שקצין תגמולים אישר לו את ההטבה כמפורט בסעיפים האמורים לאחר שמצא כי התקיימו לגביו כל התנאים שנקבעו לפי חוק זה.

(2) הטבה לפי סעיף 115 תשולם או תינתן רק למי שעובד סוציאלי אישר לו את ההטבה כמפורט בסעיף האמור ולאחר שמצא כי התקיימו לגביו כל התנאים שנקבעו לפי חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

בסעיפים קטנים (ד) ו-(ו) – לפי החוק בנוסחו היום, קצין תגמולים שמינה שר הביטחון לפי סעיף 4 לחוק, הוא המוסמך לאשר תשלום תגמולים לבן משפחה העומד בתנאים לקבלתם. מוצע שקצין תגמולים יהיה הגורם המוסמך לאשר בקשות לקבלת הטבה למי שעומד בתנאים לקבלתה (סעיף קטן (ד)(1)). זאת, למעט לגבי הטבות בתחום הפסיכו-סוציאלי שמוצע כי הגורם המוסמך לאשרן יהיה הגורם המקצועי המתאים, דהיינו עובד האגף שהוא עובד סוציאלי (סעיף קטן (ד)(2)). בהתאם לכך, מוצע בסעיף קטן (ו), כי בן המשפחה התובע הטבה יגיש בקשה לגורם המוסמך, הוא קצין תגמולים או העובד הסוציאלי, לפי העניין.

בסעיף קטן (ב) מוצע כי שר הביטחון יקבע בתקנות תנאים למתן ההטבות, דרכי הגשת הבקשה לקבלתן, ההוכחה לעמידת המבקש באמות המידה הנדרשות לקבלתן ודרכי ההוכחה. כמו כן מוצע כי שר הביטחון יקבע את היקף ההטבה, שיעורה ואופן נתינתה, ואם נקבע כי הטבה תינתן בדרך של מתן סיוע כספי – אם תשולם בסכום חד-פעמי או בשיעורים.

בסעיף קטן (ג) מוצע כי ההטבות הכספיות יוצמדו למדרד המחירים לצרכן כך שהן יעודכנו בתחילת כל שנה, אלא אם כן נקבעה בתקנות שיטת הצמדה אחרת לגבי הטבה מסוימת.

(ה) (1) שר הביטחון רשאי לקבוע, לגבי מי שאינו תושב ישראל –

(א) כי הטבות מסוימות לא יינתנו לו אף אם התקיימו לגביו כל שאר התנאים לקבלת ההטבה;

(ב) כי הטבות מסוימות יינתנו לו בתנאים שקבע.

(2) בסעיף קטן זה, "תושב ישראל" – מי שהתגורר בישראל או באזור 183 ימים או יותר, ב־12 החודשים שקדמו למועד שבו התמלאו התנאים לקבלת ההטבה המבוקשת על ידו.

(ו) התובע הטבה לפי סעיפים 15ב עד 15ו ו־15ח יגיש בקשה לקצין תגמולים והתובע הטבה לפי סעיף 15י יגיש בקשה לעובד האגף שהוא עובד סוציאלי.

(ז) שר הביטחון רשאי לקבוע אם ובאילו תנאים תינתן הטבה נוספת לפי חוק זה לשכול ששכל יותר מילד אחד ולאמנה שהיא גם שכול, במקרה שבו זכאי השכול או האלמנה, לפי העניין, לאותה הטבה או להטבה הדומה בעיקרה לפי חוק זה.

(ח) ערעור על החלטה של קצין תגמולים לפי פרק זה יהיה כאמור בסעיף 25; לעניין זה, החלטה של ראש אגף משפחות והנצחה דינה כהחלטה של קצין תגמולים.

ד ב ר י ה ס ב ר

א. הטבות לשיקום תעסוקתי (סעיף 15ב המוצע);

ב. הטבות רכב וניידות (סעיף 15ג המוצע);

ג. הטבות לרווחה כלכלית (סעיף 15ד המוצע);

ד. הטבות לדיוור (סעיף 15ה המוצע);

ה. הטבות רפואיות (סעיף 15ו המוצע);

ו. הטבות לטיפול פסיכו-סוציאלי (סעיף 15י המוצע);

ז. הטבות להנצחה (סעיף 15ח המוצע).

לצד כל הטבה קבועים היקפה, שיעורה ודרך נתינתה וכן מי רשאי לקבלה. כמו כן, לגבי כל הטבה מצוין כי הגורם המוסמך לא יאשר בקשה אלא בכפוף לתקנות לפי סעיף 15א וכמפורט בכל סעיף וסעיף, לפי העניין.

לגבי הטבות הנתינות להורים שכולים – חלק מן ההטבות ניתנות לכל הורה שכול בנפרד, כגון השתתפות ברכישת תרופות, וחלקן ניתנות להורים שכולים שהם בני זוג המקיימים תא משפחתי אחד, שלא בנפרד, ורואים אותם כאילו היו שכול אחד, כגון הטבות לדיוור, הטבות רכב והטבות רפואיות מסוימות (לחצן מצוקה וטיפול פוריות ופונדקאות).

בסעיף קטן (ה) מוצע שמתן הטבה או אי־נתינתה לבן משפחה שאינו תושב ישראל – ייקבעו בתקנות. לעניין זה, מוצע להגדיר את המונח "תושב ישראל" כמי שחי בישראל או באזור יהודה והשומרון 183 ימים במהלך השנה האחרונה שבה התמלאו התנאים המזכים את בן המשפחה בהטבה.

כמו כן מוצע בסעיף קטן (ז) לאפשר לשר הביטחון לקבוע בתקנות מנגנון שיאפשר מתן כפל הטבות זהות או דומות בעיקרן לשכול ששכל יותר מילד אחד או לאלמנה שהיא גם אם שכולה לפי החוק, והדרך לתשלומן.

בסעיף קטן (ח) מוצע כי ערעור על החלטת קצין תגמולים יהיה לפני ועדת ערעור כפי שהוא נקבע בחוק לגבי כל החלטה אחרת של קצין תגמולים שעליה רוצים לערור.

לסעיפים 15ב עד 15ח המוצעים

כללי

בסעיפים אלה מפורטים סוגי ההטבות שיינתנו לבן משפחה, התנאים העיקריים לתשלומן ושיעורן, ואלה הם:

“עסק” – תאגיד, בבעלות מלאה או חלקית של מבקש ההטבה,
הכל כפי שקבע שר הביטחון;

“שכול” – לעניין סעיף זה יראו בני זוג שכולים המקיימים
תא משפחתי אחד והמבקשים סיוע לצורך עסק אחד,
כשכול אחד.

(ב) (1) קצין תגמולים רשאי, בכפוף לתקנות לפי סעיף
15א, לאשר הטבה לשיקום תעסוקתי כמפורט בסעיפים
קטנים (ג), (ד), (ה), (ו) ו-(ז) לשכול, לאלמנה וכן ליתום
שטרם מלאו לו 21 שנה ביום שהתייתם וטרם מלאו
לו 30 שנה ביום שהגיש את בקשתו ובתנאי שלא ניתן
לו בעבר סיוע לרכישת מקצוע או השכלה כללית
או מקצועית לפי סעיף 33(א)(1) (בסעיף זה – יתום)
ובמפורט בסעיף קטן (ח) לשכול ואלמנה.

(2) סיוע לפי סעיפים קטנים (ה) עד (ח) יינתן במקום
הסיוע המפורט בסעיף 15ג.

(ג) לצורך הקמת עסק ראשון לתעסוקתם ופרנסתם – מלווה
חד-פעמי כמפורט בפסקאות (1) עד (3):

(1) לשכול – בסכום שלא יעלה על 101,530 שקלים
חדשים;

(2) לאלמנה – בסכום שלא יעלה על 99,230 שקלים
חדשים;

(3) ליתום – בסכום שלא יעלה על 17,780 שקלים
חדשים.

(ד) לביסוס או להשלמת עסק קיים המשמש לתעסוקתם
ופרנסתם, מלווה כמפורט בפסקאות (1) עד (3):

(1) לשכול בסכום שלא יעלה על 21,800 שקלים
חדשים;

(2) לאלמנה בסכום שלא יעלה על 21,800 שקלים
חדשים;

(3) ליתום –

(א) לביסוס העסק בסכום שלא יעלה על 10,550
שקלים חדשים;

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 15ב המוצע

כמו כן, במסגרת זו ניתן סיוע לרכישת רכב מסחרי ראשון
או החלפת רכב המשמשים את העסק (סעיפים קטנים
(ה) ו-(ו)) וכן ניתן סיוע לרכישה והחלפה רכב המשמש
ללימוד הוראת נהיגה ומהווה מקור פרנסה לבן המשפחה
(סעיפים קטנים (ז) ו-(ח)). סיוע לרכישת רכב לעסק לפי
סעיפים קטנים (ה) עד (ח) ניתן במקום סיוע לרכישת רכב
לפי סעיף 15ג.

יש לציין שבסעיף זה הורחבה הגדרת “יתום” מעבר
לקבוע בהגדרה “בן משפחה” שבסעיף 1 לחוק ולפיה מוגדר

ההטבות לשיקום תעסוקתי הן חלק מסל ההטבות
שמטרתן לסייע לבן המשפחה השכולה (שכול, אלמנה
ויתום) לחזור ככל האפשר, לתפקוד מרבי, חרף האסון שפקד
אותו, וזאת מתוך תפיסה מקצועית הרואה בתעסוקה
המפרנסת חלק מרכזי בשיקום ובהתמודדות עם השכול.
בהתאם לכך, כוללות הטבות אלה סיוע לשם הקמת עסק
ראשון המשמש מקור פרנסה או ביסוס או השלמת עסק
קיים המשמש לתעסוקה ולפרנסה (סעיפים קטנים (ג) ו-(ד)).

(ב) להשלמת העסק בסכום שלא יעלה על

5,280 שקלים חדשים.

(ה) לרכישת רכב מסחרי ראשון המשמש את העסק – מענק חד-פעמי בסכום של 61,950 שקלים חדשים.

(ו) להחלפת רכב מסחרי המשמש את העסק – מענק אחת לחמש שנים לשכול ולאלמנה בסכום של 61,950 שקלים חדשים.

(ז) לרכישת רכב ראשון המשמש ללימוד הוראת נהיגה –

(1) לשכול – מענק חד-פעמי בסכום של 48,400 שקלים חדשים;

(2) לאלמנה – מענק חד-פעמי בסכום של 56,900 שקלים חדשים;

(3) ליתום – מענק חד-פעמי בסכום של 51,620 שקלים חדשים.

(ח) להחלפת רכב המשמש ללימוד הוראת נהיגה אחת לשלוש שנים ולא יותר משלוש החלפות –

(1) לשכול – מענק בסכום של 48,400 שקלים חדשים;

(2) לאלמנה – מענק בסכום של 56,900 שקלים חדשים.

הטבות רכב וניידות 15ג. (א) בסעיף זה –

“הטבות רכב” – סיוע לרכישת רכב, החלפתו והחזקתו, ולקבלת שיעורי נהיגה;

“שכול” – לעניין סעיפים קטנים (ג), (ד) ו-(ה) – יראו בני זוג שכולים המקיימים תא משפחתי אחד כשכול אחד.

(ב) קצין תגמולים רשאי לאשר, בכפוף לתקנות לפי סעיף 15א, הטבות רכב כמפורט בסעיפים קטנים (ג) עד (י).

(ג) לרכישת רכב חדש לשימוש אישי לשכול שיש לו רישיון נהיגה –

(1) בעד רכב ראשון – שניים אלה:

(א) מענק בסכום של 38,720 שקלים חדשים;

ד ב ר י ה ס ב ר

זה כולל סיוע לרכישת רכב, חדש או משומש, לשימוש אישי של שכול או החלפתו (סעיפים קטנים (ג) ו-(ד)) וכן סיוע לרכישת רכב חדש לשכול שאין לו רישיון נהיגה (סעיף קטן (ה)). סעיפים קטנים אלה כפופים להגדרה “שכול” שבסעיף קטן (א) הקובע כי לעניין סעיפים קטנים אלה יראו בני זוג שכולים המקיימים תא משפחתי אחד כשכול אחד.

יתום כמי שלא מלאו לו 21 שנה, וזאת כדי לאפשר את שיקומם התעסוקתי של יתומי נספה גם בהתבגרם וכל עוד טרם הגיעו לגיל 30 ביום הגשת הבקשה.

לסעיף 15ג המוצע

הטבות לרכב ולניידות – סעיף זה מטרתו לתת לבן המשפחה סיוע כדי להקל על ניידותו. סל ההטבות בתחום

(ב) מלווה בסכום שלא יעלה על 25,810 שקלים
חדשים;

(2) בעד החלפת רכב – אחד מאלה:

(א) אחת לחמש שנים, שניים אלה:

(1) מענק בסכום של 31,830 שקלים
חדשים;

(2) מלווה בסכום שלא יעלה על 18,930
שקלים חדשים;

(ב) אחת לשש שנים, שניים אלה:

(1) מענק בסכום של 35,280 שקלים
חדשים;

(2) מלווה בסכום שלא יעלה על 18,930
שקלים חדשים.

(ד) לרכישת רכב משומש לשימוש אישי לשכול שיש לו
רישיון נהיגה – בעד רכב ראשון ובעד החלפת רכב לאחר 5
שנים ממועד קבלת הסיוע הקודם, שניים אלה:

(1) מענק בסכום של 31,830 שקלים חדשים;

(2) מלווה בסכום שלא יעלה על 18,930 שקלים
חדשים.

(ה) לרכישת רכב חדש לשימוש אישי לשכול שאין לו רישיון
נהיגה –

(1) בעד רכב ראשון, שניים אלה:

(א) מענק בסכום של 25,810 שקלים חדשים;

(ב) מלווה בסכום שלא יעלה על 18,930 שקלים
חדשים;

(2) בעד החלפת רכב – אחד מאלה:

(א) אחת לחמש שנים, שניים אלה:

(1) מענק בסכום של 21,200 שקלים
חדשים;

(2) מלווה בסכום שלא יעלה על 18,930
שקלים חדשים;

(ב) אחת לשש שנים, שניים אלה:

(1) מענק בסכום של 23,520 שקלים
חדשים;

ד ב ר י ה ס ב ר

אשר לאלמנה – הסיוע לרכישת רכב לשימוש אישי
והחלפתו ניתן הן לאלמנה שיש לה רישיון נהיגה (סעיף
קטן (ו) והן לאלמנה שאין לה רישיון נהיגה (סעיף קטן (ז)).

הוראה זו מתייחסת למשפחה השכולה תוך ראייה ובחינה
של צורכי המשפחה השכולה כיחידה משפחתית אחת;

- (2) מלווה בסכום שלא יעלה על 18,930 שקלים חדשים.
- (ו) לרכישת רכב חדש לשימוש אישי לאלמנה שיש לה רישיון נהיגה –
- (1) בעד רכב ראשון, שניים אלה:
- (א) מענק בסכום של 56,900 שקלים חדשים;
- (ב) מלווה בסכום שלא יעלה על 74,570 שקלים חדשים;
- (2) בעד החלפת רכב, אחת לארבע שנים, שניים אלה:
- (א) מענק בסכום של 44,970 שקלים חדשים;
- (ב) מלווה בסכום שלא יעלה על 21,220 שקלים חדשים.
- (ז) לרכישת רכב חדש לשימוש אישי לאלמנה שאין לה רישיון נהיגה –
- (1) בעד רכב ראשון, שניים אלה:
- (א) מענק בסכום של 39,830 שקלים חדשים;
- (ב) מלווה בסכום שלא יעלה על 21,220 שקלים חדשים;
- (2) בעד החלפת רכב, אחת לארבע שנים, שניים אלה:
- (א) מענק בסכום של 31,480 שקלים חדשים;
- (ב) מלווה בסכום שלא יעלה על 21,220 שקלים חדשים.
- (ח) סיוע בתשלום ביטוח רכב והחזר בעבור תשלום אגרת רישיון רכב – לאלמנה שיש לה רכב, בשיעור שיקבע שר הביטחון.
- (ט) סיוע במימון הוצאות נידות – לאלמנה שאין לה רכב בסכום של 370 שקלים חדשים לחודש.
- (י) סיוע במימון שיעורי נהיגה לכל אחד מהמפורטים בפסקאות (1) עד (4), שאין לו רישיון נהיגה –
- (1) לשכול – בסכום שלא יעלה על 1,490 שקלים חדשים;
- (2) לאלמנה – בסכום שלא יעלה על 1,950 שקלים חדשים;

ד ב ר י ה ס ב ר

נוסף על כך כולל סל ההטבות בתחום זה סיוע במימון שיעורי נהיגה לשכול, לאלמנה וליתום (סעיף קטן ו)), וסיוע בהוצאות נידות הניתן לאלמנה שאין לה רכב (סעיף קטן ט)).

כמו כן, מקבלת האלמנה סיוע בתשלום ביטוח רכב והחזר בעבור תשלום אגרת רישיון רכב (סעיף קטן ח)).

(3) ליתום בהגיעו לגיל 17 בדרך של מענק חד-פעמי בסכום של 2,060 שקלים חדשים;

(4) ליתום, שהתייתם לאחר הגיעו לגיל 17 וטרם הגיע לגיל 21, ובעת שהתייתם לא היה בידו רישיון נהיגה, החזר ההוצאה שהוצאה בפועל ועד לסכום שלא יעלה על 2,060 שקלים חדשים, ובלבד שיגיש בקשה לקבלת הטבה זו לפני הגיעו לגיל 30.

715. (א) בסעיף זה, "שכול" – לענין סעיפים קטנים (ד), (ה) ו-(ו) יראו שני הורים שכולים של נספה כשכול אחד, ולענין סעיפים קטנים (יא), (יב), (יג), (יד) ו-(יז) – יראו בני זוג שכולים המקיימים תא משפחתי אחד כשכול אחד.

(ב) קצין תגמולים רשאי, לאשר, בכפוף לתקנות לפי סעיף 15א, הטבה לרווחה כלכלית כמפורט בסעיפים קטנים (ג) עד (יח).

(ג) לשכול, סיוע במימון שכר לימוד או הכשרה מקצועית – בסכום שלא יעלה על סכום שכר הלימוד שקבעה המועצה להשכלה גבוהה כמשמעותה בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958³ (בחוק זה – המועצה להשכלה גבוהה).

(ד) לשכול, סיוע במימון שכר לימוד במוסד על תיכוני או אקדמי בעד אחי הנספה שטרם הגיעו לגיל 30 – בסכום שלא יעלה על 40% משכר הלימוד שקבעה המועצה להשכלה גבוהה אך לא יותר מ-40% מההוצאה שהוצאה בפועל, הנמוך מביניהם.

(ה) לשכול, סיוע במימון הוצאות נלוות ללימודים בעד אחי הנספה הלומדים בכיתות ז' עד י"ב – בסכום של 2,040 שקלים חדשים לשנה, בעד כל אחד מאחי הנספה.

(ו) לשכול, סיוע במימון שיעורי עזר בעד אחי הנספה הלומדים בבית ספר יסודי, בחטיבת ביניים או בתיכון, על פי דרישת בית הספר שבו הם לומדים – מענק חודשי, בסכום שלא יעלה על 1,100 שקלים חדשים שיינתן במשך שנה אחת ובתנאי שטרם חלפו שנתיים ממועד פטירת הנספה.

(ז) לאלמנה, סיוע במימון הוצאות לימודים ומימון חוגים – כמפורט בפסקאות (1) עד (3):

(1) בעד יתום הלומד בכיתות א' עד ו' – מענק שנתי בסכום של 1,720 שקלים חדשים;

ד ב ר י ה ס ב ר

המשפחה השכולה כיחידה אחת ולכן נמצא ביניהן הטבות הניתנות לשכול בעד אחי הנספה או לאלמנה בעד ילדיה היתומים. כמו כן, כולל הסעיף הגדרה למונח "שכול" כך שלענין הטבות מסוימות, כגון סיוע בשכר לימוד לאחי הנספה, יראו את ההורים השכולים כשכול אחד ואילו

לסעיף 15 המוצע

הטבות לרווחה כלכלית כשמן כן הן, נועדו לסייע לבני המשפחה השכולה ולהקל עליהם בתחומי חיים שונים, כמפורט בסעיף. חלק ניכר מהטבות אלה ניתנות תוך ראיית

³ ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

- (2) בעד יתום הלומד בכיתות ז' עד י' – מענק שנתי, בסכום של 2,040 שקלים חדשים;
- (3) בעד יתום הלומד בכיתות י"א או י"ב – מענק שנתי, בסכום של 2,520 שקלים חדשים.
- (ח) מענק הבראה חד-פעמי הניתן סמוך לנפילת הנספה כמפורט בפסקאות (1) עד (4):
- (1) לשכול בודד – בסכום של 4,110 שקלים חדשים;
- (2) לבני זוג שכולים – בסכום של 6,165 שקלים חדשים;
- (3) לאלמנה – בסכום של 4,110 שקלים חדשים;
- (4) ליתום – לרבות ליתום העומד ברשות עצמו וליתום משני הוריו שטרם הגיע לגיל 21 – בסכום של 1,233 שקלים חדשים.
- (ט) לאלמנה, מענק חד-פעמי בעד נישואי יתום, אף אם מלאו לו 30 שנה – בסכום של 8,600 שקלים חדשים; המענק לפי סעיף קטן זה יינתן פעם אחת בלבד בעבור כל יתום.
- (י) מלווה חד-פעמי להוצאות מיוחדות ולצרכים אישיים, לכל אחד מהמפורטים בפסקאות (1) עד (8) וכאמור בהן:
- (1) לשכול, בעד בר מצווה או בת מצווה של כל אחד מאחי הנספה – בסכום שלא יעלה על 6,540 שקלים חדשים;
- (2) לשכול, בעד נישואין של כל אחד מאחי הנספה – בסכום שלא יעלה על 15,490 שקלים חדשים;
- (3) לאלמנה, בעד בר מצווה או בת מצווה של כל יתום – בסכום שלא יעלה על 3,560 שקלים חדשים;
- (4) לאלמנה, בעד נישואין של כל יתום, אף אם מלאו לו 30 שנה – בסכום שלא יעלה על 8,720 שקלים חדשים; המלווה לפי פסקה זו יינתן פעם אחת בלבד בעבור כל יתום;
- (5) לשכול, בעד הנצחת הנספה – בסכום שלא יעלה על 10,330 שקלים חדשים;
- (6) לאלמנה, בעד הנצחת הנספה – בסכום שלא יעלה על 7,110 שקלים חדשים;

ד ב ר י ה ס ב ר

- א. לשכול – מימון שכר לימוד או הכשרה מקצועית (סעיף קטן (ג)), סיוע בהוצאות טלפון (סעיף קטן (יד)), מענק חודשי לצורך סיוע ברכישת תרופות, ציוד ביתי וניידות (סעיף קטן (יז));
- לבני הטבות אחרות, כגון סיוע במקרה של מצוקה כלכלית, יראו זוג הורים שכולים המקיימים תא משפחתי אחד כשכול אחד. פירוט ההטבות בסעיף זה מבטא גישה זו ואלה ההטבות:

(7) לשכול ולא למנה, לצרכים אישיים – סיוע אחת לשלוש שנים, בסכום שלא יעלה על 6,470 שקלים חדשים;

(8) ליתום עד גיל 30, בעד דיור או נישואין – ובלבד שבמות הנספה טרם מלאו לו 21 שנה וביום הגשת הבקשה טרם מלאו לו 30 שנה – בסכום שלא יעלה על 29,250 שקלים חדשים.

(יא) לשכול ולא למנה, מענק מיוחד לפתרון מצוקה אם נקלעו לקשיים כלכליים או הוצאות חריגות עקב אירועים מיוחדים בסכום שלא יעלה על 1,500 שקלים חדשים; ואולם קצין תגמולים רשאי במקרים חריגים ומטעמים מיוחדים שיירשמו לאשר מענק כאמור בסכום שלא יעלה על 3,000 שקלים חדשים.

(יב) לשכול ולא למנה, מלווה לכיסוי חובות בשל מצוקה כלכלית בתקופה של עד שלוש שנים מיום נפילת הנספה או מיום ההכרה בזכויות לפי חוק זה – בסכום שלא יעלה על 55,070 שקלים חדשים; ואולם קצין תגמולים רשאי, במקרים חריגים ומטעמים מיוחדים שיירשמו, לאשר עד מחצית מסכום המלווה כמענק.

(יג) לשכול ולא למנה, סיוע בתשלום אגרת טלוויזיה לפי סעיף 28א לחוק רשות השידור, התשכ"ה-1965⁴.

(יד) לשכול, סיוע בהוצאות טלפון כמפורט בסעיף קטן זה:

(1) בעבור התקנת קו טלפון – בסכום חד-פעמי שלא יעלה על 194 שקלים חדשים;

(2) בעבור העתקת קו טלפון – בסכום חד-פעמי שלא יעלה על 42 שקלים חדשים;

(3) בעד דמי שימוש בטלפון – אחת לשנה, בסכום שלא יעלה על 263 שקלים חדשים.

(טו) לאלמנה, סיוע בעד דמי שימוש בטלפון אחת לשנה בסכום שלא יעלה על 263 שקלים חדשים.

(טז) לשכול ולא למנה, סיוע במימון רכישת חלקת קבר והקמת מצבה בעבורם; לא קיבלו שכול ואלמנה סיוע זה בעודם בחיים – יינתן הסיוע לשאר הברש אשר רכש את חלקת הקבר בעבורם או מימן את הקמת המצבה בעבורם, כמפורט בפסקאות (1) ו-(2):

ד ב ר י ה ס ב ר

ג. לאלמנה בעד יתום – סיוע במימון הוצאות לימודים ומימון חוגים (סעיף קטן ז), סיוע בעד נישואי יתום (סעיפים קטנים ט) ו-(י); סיוע בעד בר או בת מצווה של כל יתום (סעיף קטן י(3)).

ב. לשכול, בעד אחי הנספה – מימון שכר לימוד במוסד על-תיכוני או אקדמי (סעיף קטן ד), סיוע במימון הוצאות נלוות ללימודים ומימון שיעורי עזר (סעיפים קטנים ה) ו-(ו), סיוע במימון בעד בר מצווה או בת מצווה או בעד נישואין של כל אחד מאחי הנספה (סעיף קטן י(1) ו-(2)).

⁴ ס"ח התשכ"ה, עמ' 106.

(1) בעבור רכישת חלקת הקבר –

- (א) לשכול בודד – בסכום שלא יעלה על 5,050 שקלים חדשים;
- (ב) לאלמנה – בסכום שלא יעלה על 4,930 שקלים חדשים;
- (2) בעבור הקמת מצבה – בסכום שלא יעלה על 4,300 שקלים חדשים.
- (יז) לשכול – מענק חודשי בסכום של 380 שקלים חדשים הכולל את ההטבות המפורטות בפסקאות (1) עד (3):
- (1) סיוע ברכישת תרופות בסכום של 210 שקלים חדשים; סכום זה יקוזז מסכום הסיוע לפי סעיף 115(ד) או (ה), אם קיבל השכול סיוע לפי הסעיפים הקטנים האמורים;
- (2) סיוע לרכישת ציוד ביתי בסכום של 78 שקלים חדשים;
- (3) דמי נידות וסיוע בתשלום אגרת רישיון רכב בסכום של 92 שקלים חדשים.
- (יח) (1) לשכול בודד ולאמנה הנכנסים למחלקה עצמאית בבית אבות – מענק חד-פעמי לשם השתתפות בדמי כניסה או פיקדון בסכום שלא יעלה על 34,840 שקלים חדשים ולא יותר מההוצאה בפועל, הנמוך מביניהם, ובלבד שבבית האבות יש מחלקה סיעודית.
- (2) מענק לפי פסקה (1) לא יינתן לשכול או לאלמנה אם יחידת הדיור היא בבעלותם ונרכשה על שמם.

הטבות לדיור 15ה. (א) בסעיף זה –

- ”דירה” – כהגדרתה בחוק הלוואות לדיור, התשנ”ב–1992⁵ (בחוק זה – חוק הלוואות לדיור);
- ”מחוסר דיור”, לעניין שכול או אלמנה – אין להם דירה ולא היתה בבעלותם, המלאה או החלקית, דירה, והם זכאים לסיוע לפי חוק הלוואות לדיור;

ד ב ר י ה ס ב ר

- ה. לשכול ולאמנה – בעד הנצחת הנספה (סעיף קטן (י) ו-6), סיוע לצרכים אישיים (סעיף קטן (י) ו-7), סיוע לפתרון מצוקה אם נקלעו לקשיים כלכליים או הוצאות חריגות עקב אירועים מיוחדים (סעיף קטן (יא)), סיוע לכיסוי חובות בשל מצוקה כלכלית (סעיף קטן (יב)), סיוע בתשלום אגרת טלוויזיה (סעיף קטן (יג)), סיוע במימון רכישת חלקת קבר והקמת מצבה בעבורם (סעיף קטן (יז)), סיוע לשכול בודד ולאמנה הנכנסים למחלקה עצמאית בבית אבות (סעיף קטן (יח)).
- ה. לשכול, לאלמנה וליתום – מענק הבראה חד-פעמי הניתן סמוך לנפילת הנספה (סעיף קטן (ח)).
- ו. ליתום עד גיל 30 – סיוע בעד דיור או נישואין (סעיף קטן (י) ו-8).
- ז. לאלמנה – סיוע בעד דמי שימוש בטלפון (סעיף קטן (ט)).
- לסעיף 15 המוצע**
- הטבות לדיור – הסעיף מפרט את ההטבות לדיור הניתנות לשכול ולאמנה. ככלל, הטבה לדיור ניתנת רק פעם אחת ולאחת המטרות המפורטות בסעיף זה (סעיף קטן (ג)). ואולם בסעיף קטן (ד) מוצע להסמיך את שר הביטחון לקבוע בתקנות כי בנסיבות מיוחדות ובתנאים שיפורטו בהן

⁵ ס”ח התשנ”ב, עמ’ 246.

"שכול" – לעניין סעיף זה, יראו בני זוג שכולים המקיימים תא משפחתי אחד כשכול אחד.

(ב) קצין תגמולים רשאי לאשר, בכפוף לתקנות לפי סעיף 1א, הטבה לדיוור, כמפורט בסעיפים קטנים (ה) עד (טז).

(ג) קצין תגמולים רשאי לאשר כאמור בסעיף קטן (ב) הטבה לדיוור המפורטת בסעיפים קטנים (ה) עד (טז), רק פעם אחת ולאחת המטרות המפורטות בסעיפים הקטנים האמורים, בלבד.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ג) שר הביטחון רשאי לקבוע כי בנסיבות מיוחדות ובתנאים שיפרט, קצין תגמולים יהיה רשאי לאשר הטבה לדיוור כאמור למי שהתקיימו בו כל התנאים לקבלת ההטבה, יותר מפעם אחת וליותר ממטרה אחת.

(ה) לשכול מחוסר דיוור, סיוע במימון רכישת דירה ראשונה, למעט דירה ציבורית לפי סעיף קטן (ו), שניים אלה:

(1) מענק – בסכום של 118,160 שקלים חדשים;

(2) מלווה – בסכום שלא יעלה על 212,230 שקלים חדשים.

(ו) לשכול המתגורר בדירה ציבורית כהגדרתה בחוק זכויות הדייר בדיוור הציבורי, התשנ"ח-1998⁶, סיוע במימון רכישת הדירה שבה הוא מתגורר ובלבד שמדובר ברכישה ראשונה של דירה, שניים אלה:

(1) מענק – בסכום של 41,300 שקלים חדשים;

(2) מלווה – בסכום שלא יעלה על 212,230 שקלים חדשים.

(1) (ז) בסעיף קטן זה ובסעיפים קטנים (ט) ו-(יא), "ילדים הסמוכים על שולחנה" – יתומים שגילם עד 30 שנה, שאינם נשואים אך מתגוררים באותה דירה עם אמם האלמנה, בין שהיא מחוסרת דיוור ובין שאינה מחוסרת דיוור.

(2) לאלמנה מחוסרת דיוור, סיוע במימון רכישת דירה ראשונה, במלווה, בסכום שלא יעלה על 259,840 שקלים חדשים וכן במענק כמפורט בפסקאות משנה (א) עד (ג):

(א) אם אין לה ילדים הסמוכים על שולחנה – מענק בסכום של 64,010 שקלים חדשים;

ד ב ר י ה ס ב ר

יהיה קצין תגמולים מוסמך לאשר מתן הטבה לדיוור יותר מפעם אחת וליותר ממטרה אחת, ואלה ההטבות:

א. לשכול ולאלמנה – סיוע לרכישת דירה ראשונה לשכול או לאלמנה שהם מחוסרי דיוור (סעיפים קטנים

⁶ ס"ח התשנ"ח, עמ' 278.

- (ב) אם יש לה עד 3 ילדים הסמוכים על שולחנה – מענק בסכום של 203,630 שקלים חדשים;
- (ג) אם יש לה יותר מ־3 ילדים הסמוכים על שולחנה – מענק בסכום של 203,630 שקלים חדשים ומענק נוסף בסכום של 15,370 שקלים חדשים בעבור כל ילד נוסף הסמוך על שולחנה, לאחר הילד השלישי.
- (ח) לשכול, סיוע במימון החלפת דירה, שניים אלה:
- (1) מענק – בסכום של 41,300 שקלים חדשים;
- (2) מלווה – בסכום שלא יעלה על 106,120 שקלים חדשים.
- (ט) לאלמנה, סיוע במימון החלפת דירה, במלווה, בסכום שלא יעלה על 129,920 שקלים חדשים וכן במענק כמפורט בפסקאות (1) ו־(2):
- (1) אם יש לה ילדים הסמוכים על שולחנה – מענק בסכום של 166,340 שקלים חדשים בניכוי 20% מהסכום שהיא מקבלת בעבור מכירת דירתה, או בעבור מכירת חלקה בדירה;
- (2) אם אין לה ילדים הסמוכים על שולחנה – מענק בסכום של 64,010 שקלים חדשים בניכוי כאמור בפסקה (1).
- (י) לשכול, סיוע בהחזר של הלוואת משכנתה שניטלה לצורך רכישת דירה אשר משמשת למגוריו, כמפורט בסעיף קטן זה:
- (1) לדירה ראשונה – מלווה בסכום שלא יעלה על 212,230 שקלים חדשים;
- (2) להחלפת דירה – מלווה בסכום שלא יעלה על 106,120 שקלים חדשים.
- (יא) לאלמנה, סיוע בהחזר של הלוואת משכנתה שניטלה לצורך רכישת דירה אשר משמשת למגוריה, כמפורט בסעיף קטן זה:
- (1) לדירה ראשונה – מלווה בסכום שלא יעלה על 259,840 שקלים חדשים;
- (2) להחלפת דירה – מלווה בסכום שלא יעלה על 129,920 שקלים חדשים;
- (3) לדירה ראשונה ולהחלפת דירה –

ד ב ר י ה ס ב ר

לרבות למימון ההוצאות הכרוכות במעבר מדירה שכורה אחת לדירה שכורה אחרת (סעיף קטן טז)).

(ה) ו־(ז)), להחלפת דירה (סעיפים קטנים (ח) ו־ט)), להחזר הלוואת המשכנתה (סעיפים קטנים (י) ו־יא)), לשיפור הדירה (סעיף קטן (יד)), למימון שכר דירה (סעיף קטן (טו)),

(א) אם יש לה ילדים הסמוכים על שולחנה – מענק בסכום של 102,100 שקלים חדשים;
 (ב) אם אין לה ילדים הסמוכים על שולחנה – מענק בסכום של 64,010 שקלים חדשים.
 (יב) לאלמנה, סיוע לשם התארגנות ראשונית בדירה במלווה בסכום שלא יעלה על 22,940 שקלים חדשים.
 (יג) לשכול הזקוק לכך, סיוע במימון התקנת מעלון לדירת מגוריו – מענק בסכום שלא יעלה על 41,300 שקלים חדשים.
 (יד) סיוע במימון שיפוץ דירה, אף אם ניתנה הטבה אחרת לדיור לפי סעיף זה:

(1) לשכול ולאלמנה, מלווה בסכום שלא יעלה על 55,070 שקלים חדשים;
 (2) לאלמנה, מענק בסכום שלא יעלה על 25,580 שקלים חדשים.
 (טו) סיוע במימון שכר דירה, לשכול ולאלמנה אף אם קיבלו הטבה אחרת לדיור לפי סעיף זה, כמפורט בפסקאות (1) ו־(2):

(1) לשכול, בסכום שלא יעלה על 2,100 שקלים חדשים לחודש;
 (2) לאלמנה עם יתום עד גיל 30 הגר עמה, בסכום שלא יעלה על 2,730 שקלים חדשים לחודש.
 (זז) לשכול ולאלמנה – סיוע בהוצאות הכרוכות במעבר מדירה שכורה אחת לדירה שכורה אחרת.

115. (א) בסעיף זה, "שכול" – לענין סעיפים קטנים (יא) ו־(יח), יראו בני זוג שכולים המקיימים תא משפחתי אחד כשכול אחד.
 (ב) קצין תגמולים רשאי לאשר, בכפוף לתקנות לפי סעיף 15א, לשכול או לאלמנה הזקוקים לפי אישור רופא לטיפול רפואי כאמור בסעיף זה, הטבות רפואיות למטרות המפורטות בסעיפים קטנים (ד) עד (טו) וכמפורט בהם; שכול הזקוק כאמור רשאי קצין תגמולים לאשר לו גם הטבות רפואיות למטרות המפורטות בסעיפים קטנים (טז) עד (יח) וליתום עד גיל 18 הזקוק כאמור רשאי קצין תגמולים לאשר הטבה רפואית למטרה המפורטת בסעיף קטן (ח).

ד ב ר י ה ס ב ר

ב. לשכול – סיוע לשכול המתגורר בדיור ציבורי לרכישת הדירה שבה הוא מתגורר (סעיף קטן (ו)), וכן סיוע במימון התקנת מעלון (סעיף קטן (יג)).
 ג. לאלמנה – סיוע לשם התארגנות ראשונית בדירה (סעיף קטן (יב)).
 לסעיף 115 המוצע
 הטבות רפואיות – הסעיף מפרט את ההטבות הרפואיות הניתנות לשכול, לאלמנה וליתום, כדי לסייע להם בהתמודדות עם בעיות רפואיות שונות.
 מוצע כי תנאי למתן אישור להטבה רפואית לפי סעיף זה, הוא אישור מרופא בדבר הצורך בטיפול הרפואי (סעיף

(ג) תנאי למתן אישור להטבה רפואית לפי סעיף זה, נוסף על האישור הרפואי בדבר הצורך בטיפול הרפואי כאמור בסעיף קטן (א), הוא מיצוי כל הזכויות לטיפול רפואי הנדרש על פי חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994, או מיצוי כל מקור זכאות אחר המקנה למבקש ההטבה הרפואית, טיפול רפואי כאמור, אלא אם כן קבע שר הביטחון בתקנות לפי סעיף 15א, במפורש אחרת.

(ד) סיוע במימון תרופות לחולים כרוניים או לחולים הסובלים ממחלות ממושכות, ובלבד שהתרופה אושרה לשימוש על ידי משרד הבריאות.

(ה) סיוע במימון תרופות שאינן לשימוש כרוני, ובלבד שהתרופה אושרה לשימוש על ידי משרד הבריאות.

(ו) סיוע במימון התייעצות עם רופא מומחה בשל בעיה רפואית או צורך בהתערבות כירורגית למעט לצורך טיפולים או ניתוחים קוסמטיים ולמעט התייעצות עם פסיכיאטר, בסכום שלא יעלה על 800 שקלים חדשים לשנה ולא יותר מההוצאה שהוצאה בפועל.

(ז) סיוע ברכישת מוצרי ספיגה לשמירת ההיגיינה האישית למבוגרים.

(ח) סיוע במימון טיפול שיניים כמפורט בסעיף זה –

(1) לשכול, החזר בשיעור של 50% מההוצאה שהוצאה בפועל;

(2) לאלמנה, החזר בשיעור של 50% מההוצאה שהוצאה בפועל ולא יותר מ-15,000 שקלים חדשים לשנה;

(3) ליתום שטרם מלאו לו 18 שנה, החזר בשיעור של 50% מההוצאה שהוצאה בפועל ולא יותר מ-4,000 שקלים חדשים לשנה.

(ט) סיוע במימון הוצאות נסיעה לטיפול רפואי בבית חולים או במרפאת מומחים.

(י) סיוע במימון רכישת או השכרת אבזרים ומכשירים רפואיים, הכל כפי שיקבע שר הביטחון.

(יא) סיוע במימון לחצן מצוקה – כללי או לאירועי לב.

(יב) סיוע במימון רכישת נעליים אורטופדיות, בסכום שלא יעלה על 920 שקלים חדשים לשנה.

ד ב ר י ה ס ב ר

בראות פרטי או משלים. לצד זאת, מוצע להסמיך את שר הביטחון לקבוע אחרת בתקנות לפי סעיף 15א (סעיף קטן (ג)). ואלה ההטבות:

קטן (ב) נוסף על כך מיצוי כל זכויות הזכאות לטיפול הרפואי המבוקש על פי חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994, או מיצוי כל מקור זכאות אחר המקנה למבקש ההטבה הרפואית, טיפול רפואי כאמור, כגון ביטוח

⁷ ס"ח התשנ"ד, עמ' 156.

(יג) (1) סיוע במימון רכישת עדשות רפואיות לעיוור או ללקוי ראייה בשל צורך רפואי מיוחד, לפי ההוצאה שהוצאה בפועל.

(2) סיוע במימון רכישת עדשות למשקפיים לאחר ניתוח עיניים או בשל מחלת עיניים כרונית – בסכום שלא יעלה על 690 שקלים חדשים לשנה או 1,150 שקלים חדשים לשנתיים, לפי העניין.

(יד) סיוע במימון דמי החלמה לאחר אשפוז.

(טו) (1) סיוע במימון רכישת קלנועית למי שמוגבל בניידות מפאת מצבו הרפואי כמפורט בפסקאות (א) עד (ג):

(א) לשכול, לקלנועית בודדת – בסכום שלא יעלה על 11,250 שקלים חדשים;

(ב) לזוג שכולים – לקלנועית זוגית בסכום שלא יעלה על 16,000 שקלים חדשים;

(ג) לאלמנה, לקלנועית בודדת – בסכום שלא יעלה על 15,000 שקלים חדשים;

(2) סיוע לפי פסקאות משנה (א) ו-(ג), או לפי פסקת משנה (ב) לגבי זוג שכולים שבחרו לרכוש קלנועית זוגית, יינתן במקום סיוע לפי סעיף 15(ה) עד (ח) וסעיף 15ג, לפי בחירת השכול, זוג השכולים או האלמנה, לפי העניין.

(טז) טיפול ברפואה משלימה, הנמנה עם רשימת הטיפולים הנהוגה והניתנת בקופות חולים – לשכול, בסכום שלא יעלה על 130 שקלים חדשים לטיפול ועד 20 טיפולים בשנה.

(יז) סיוע במימון ניתוח פרטי, למעט ניתוח קוסמטי, בסכום שלא יעלה על 11,470 שקלים חדשים, בניכוי השתתפות עצמית בסכום של 2,290 שקלים חדשים.

(יח) סיוע במימון טיפולי פוריות או פונדקאות, בסכום שלא יעלה על 22,940 שקלים חדשים.

ד ב ר י ה ס ב ר

(סעיף קטן (י)), רכישת לחצן מצוקה – כללי או לאירועי לב (סעיף קטן (יא)), רכישת נעליים אורטופדיות (סעיף קטן (יב)), רכישת עדשות רפואיות לעיוור או ללקוי ראייה בשל צורך רפואי מיוחד, לפי ההוצאה שהוצאה בפועל (סעיף קטן (יג)), תשלום דמי החלמה לאחר אשפוז (סעיף קטן (יד)), רכישת קלנועית למי שמוגבל בניידות מפאת מצבו הרפואי (סעיף קטן (טו)).

ב. לשכול – סיוע במימון טיפול ברפואה משלימה, הנמנה עם רשימת הטיפולים הנהוגה והניתנת בקופות חולים (סעיף קטן (טז)). ניתוח פרטי, למעט ניתוח קוסמטי (סעיף קטן (יז)) וטיפולי פוריות או פונדקאות (סעיף קטן (יח)).

א. לשכול ולאמנה – סיוע במימון: תרופות לחולים כרוניים או לחולים הסובלים ממחלות ממושכות, וכן במימון תרופות שאינן לשימוש כרוני, ובלבד שהתרופות אושרו לשימוש בידי משרד הבריאות (סעיפים קטנים (ד) ו-(ה)), התייעצות עם רופא מומחה בשל בעיה רפואית או צורך בהתערבות כירורגית למעט לצורך טיפולים או ניתוחים קוסמטיים ולמעט התייעצות עם פסיכיאטר (סעיף קטן (ו)), רכישת מוצרי ספיגה לשמירת ההיגיינה האישית למבוגרים (סעיף קטן (ז)), טיפולי שיניים (סעיף קטן (ח)), הוצאות נסיעה לטיפול רפואי בבית חולים או במרפאת מומחים (סעיף קטן (ט)), רכישה או השכרה של אבזורים ומכשירים רפואיים, כפי שיקבע שר הביטחון בתקנות

215. (א) בסעיף זה, "טיפול פסיכו-סוציאלי" – טיפול וייעוץ תומך רגשי או נפשי שנועד לסייע בהתמודדות עם האובדן והשלכותיו בתחום התפקוד האישי, המשפחתי, החברתי או התעסוקתי, בשיטות טיפול הנהוגות במקצוע העבודה הסוציאלית.

(ב) עובד האגף שהוא עובד סוציאלי רשאי לאשר, בכפוף לתקנות לפי סעיף 15א, הטבה לטיפול פסיכו-סוציאלי המפורט בסעיפים קטנים (ג) עד (ח); על החלטת העובד הסוציאלי, ניתן לערור לפני העובד הסוציאלי הראשי שמינה שר הביטחון מקרב עובדי האגף שהם עובדים סוציאליים, שיהיה רשאי לאשרה, לשנותה או לבטלה.

(ג) לשכול, לאלמנה, לאחי הנספה וליתום אשר התייתם טרם הגיעו לגיל 21, סיוע במימון טיפול נפשי וכל עוד הם זקוקים לסיוע זה.

(ד) לשכול, לאלמנה וליתום אשר התייתם טרם הגיעו לגיל 21 וכל עוד לא מלאו לו 30 שנה, סיוע במימון התערבויות לרווחה רגשית שיקבע שר הביטחון; סיוע לפי סעיף קטן זה יינתן במקום הסיוע המפורט בסעיף קטן (ג) וכל עוד הם זקוקים לסיוע זה.

(ה) לאלמנה וליתום טרם הגיעו לגיל 30, סיוע במימון אבחון תעסוקתי-מקצועי.

(ו) לאלמנה, סיוע במימון חונכות בעד יתום שגילו 4 עד 18 שנים ובעד יתום שאינו עומד ברשות עצמו.

(ז) לאלמנה, בעד יתום הלומד בבית ספר יסודי או בתיכון ובעד יתום אשר התייתם טרם הגיעו לגיל 21 וזקוק לאבחון לקות למידה לאחר הגיעו לגיל 21, סיוע במימון האבחון האמור, ובלבד שניתנה לכך המלצה של גורם מקצועי.

דבריו הסבר

העובד הסוציאלי הראשי יהיה רשאי לאשר את ההחלטה שכנגדה הוגש הערר, לשנותה או לבטלה. על החלטת העובד הסוציאלי הראשי ניתן להגיש עתירה מינהלית לפי חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000. ואלה ההטבות:

א. לשכול, לאלמנה, ליתום שהתייתם טרם הגיעו לגיל 21 ולאחי הנספה – סיוע במימון טיפול נפשי וכל עוד הם זקוקים לסיוע זה (סעיף קטן (ג)).

ב. לשכול, לאלמנה וליתום אשר התייתם טרם הגיעו לגיל 21 וכל עוד לא מלאו לו 30 שנה – סיוע במימון התערבויות לרווחה רגשית, כפי שיקבע שר הביטחון, וכל עוד הם זקוקים לסיוע זה (סעיף קטן (ד)). כיום, מכוח ההוראות המינהליות ניתן בתחום זה סיוע במימון טיפול ברכיבה על סוסים, בשחייה, בעבודה עם בעלי חיים ובגינות. הטבות

ג. ליתום עד גיל 18 – סיוע במימון טיפולי שניים (סעיף קטן (ח)).

לסעיף 15 המוצע

הטבות לטיפול פסיכו-סוציאלי וסעיף 26(א1)(א2) – מוצע לקבוע שטיפול פסיכו-סוציאלי הוא טיפול וייעוץ תומך רגשי או נפשי שנועד לסייע בהתמודדות עם האובדן והשלכותיו בתחום התפקוד האישי, המשפחתי, החברתי והתעסוקתי, בשיטות טיפול הנהוגות במקצוע העבודה הסוציאלית (סעיף קטן (א)). אשר על כן בסעיף זה מוצע להקנות את הסמכות לאשר הטבות לטיפול פסיכו-סוציאלי כמפורט בו, לעובד האגף שהוא עובד סוציאלי. כמו כן מוצע להסמיך את שר הביטחון למנות עובד סוציאלי ראשי מקרב עובדי האגף שהם עובדים סוציאליים, שלפניו יהיה ניתן לערור על החלטת עובד סוציאלי (סעיף קטן (ב)).

(ח) לאלמנה, בעד יתום הלומד בבית ספר יסודי או בתיכון, סיוע במימון שיעורי הוראה מתקנת ליתום אשר אובחן כלקוי למידה.

הטבות להנצחה 115. (א) בסעיף זה –

”בן משפחה” – הורה ואלמנה של חלל, ואולם –

(1) אם נפטרו הורי החלל – אחד מאחיו או מאחיותיו של החלל, בהסכמת כל אחיו ואחיותיו;

(2) אם נפטרה האלמנה – אחד מילדיו של החלל, בהסכמת כל ילדיו;

(3) בהיעדר בן משפחה המנוי בפסקאות (1) או (2) – קרוב משפחה אחר של החלל, שאישר קצין תגמולים, כפי שקבע שר הביטחון;

(4) לענין סעיפים קטנים (ג), (ד), (ו), (ז) ו-(ח) יראו את הורי החלל המנהלים תא משפחתי אחד כהורה אחד; “הרשות המוסמכת”, “מצבה” ו”קרוב” – כמשמעותם בחוק בתי קברות צבאיים, התש”ו-1950⁸ (בסעיף זה – חוק בתי קברות צבאיים); “חלל” – כל אחד מאלה:

(1) חייל שנשפה במערכה כמשמעו בחוק זה;

(2) חייל שנפטר וזכאי לקבורה בבית קברות צבאי על פי חוק בתי קברות צבאיים;

”נכה” ו”דרגת נכות” כמשמעם בחוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי”ט-1959⁹.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 115 המוצע

הטבות להנצחה – הטבות להנצחה ניתנות גם למי שאינו “בן משפחה” בהגדרתו בחוק, ובכלל זה בני משפחה של מי שזכאי לקבורה בבית קברות צבאי, כמשמעו בחוק בתי קברות צבאיים, התש”ו-1950, לכן מוצעת הגדרה מיוחדת למונח “חלל” כך שיכלול הן חייל שנשפה במערכה לפי חוק משפחות חיילים, והן מי שזכאי לקבורה בבית קברות צבאי לפי חוק בתי קברות צבאיים.

כמו כן מוצעת בסעיף זה הגדרה נפרדת למונח “בן משפחה” הכוללת בחובה כמה רמות של קרבה לחלל: הרמה הראשונה – הורים ואלמנה של חייל, נפטרו הוריו – אחד מאחיו ומאחיותיו בהסכמת כל האחים, נפטרה האלמנה – אחד מילדיו של החלל בהסכמת כל ילדיו, בהיעדר הורים או אחים, אלמנה או ילדים – קרוב משפחה אחר של החלל, שאישר קצין תגמולים, בהתאם לתקנות שקבע שר הביטחון. משמעותה של הגדרה זו היא כי ייעשה ככל האפשר כדי להנציח את החלל.

אלה ימשיכו להינתן למי שעומד בתנאים לקבלתן עד להתקנת תקנות, בהתאם לקבוע בהוראת המעבר שבסעיף 30 להצעת החוק.

ג. לאלמנה וליתום שטרם הגיע לגיל 30 – סיוע במימון אבחון תעסוקתי-מקצועי (סעיף קטן (ה)).

ד. לאלמנה, בעד יתום שגילו 4 עד 18 שנה ובעד יתום שאינו עומד ברשות עצמו – סיוע במימון חונכות (סעיף קטן (ו)).

ה. לאלמנה, בעד יתום הלומד בבית ספר יסודי או בתיכון, ובעד יתום שהייתם טרם הגיעו לגיל 21 וזקוק לאבחון לקות למידה לאחר הגיעו לגיל 21 – סיוע במימון אבחון לקות למידה (סעיף קטן (ז)).

ו. לאלמנה, בעד יתום הלומד בבית ספר יסודי או בתיכון – סיוע במימון שיעורי הוראה מתקנת ליתום אשר אובחן כלקוי למידה (סעיף קטן (ח)).

⁸ ס”ח התש”י, עמ’ 258.

⁹ ס”ח התשי”ט, עמ’ 276.

(ב) קצין תגמולים רשאי לאשר, בכפוף לתקנות לפי סעיף 15א, הטבות להנצחה כמפורט בסעיפים קטנים (ג) עד (יב).

(ג) לבן משפחה, השתתפות חר־פעמית בהוצאות אבל בסכום של 7,060 שקלים חדשים; ואולם ראש אגף משפחות והנצחה רשאי במקרים חריגים ומטעמים מיוחדים שיירשמו לאשר תוספת שלא תעלה על 2,525 שקלים חדשים לסכום האמור.

(ד) לבן משפחה, השתתפות אחת לשנה בהוצאות אזכרה בסכום של 890 שקלים חדשים.

(ה) לבן משפחה, סיוע בהגעה בישראל לאזכרה באחד מהמועדים המפורטים בפסקאות (1) עד (3); קצין תגמולים רשאי לאשר סיוע לפי סעיף קטן זה גם לאחי החלל –

(1) ביום האזכרה הפרטית של החלל – לפי בקשת בן המשפחה;

(2) ביום הזכרון לחללי מערכות ישראל, לפי חוק יום הזכרון לחללי מערכות ישראל, התשכ"ג–1963¹⁰ (בחוק זה – יום הזכרון לחללי מערכות ישראל);

(3) ביום הטקס של החייל שאליו השתייך החלל.

(ו) לבן משפחה, השתתפות חר־פעמית במימון הנצחה פרטית בסכום שלא יעלה על 7,350 שקלים חדשים; ואולם ראש אגף משפחות והנצחה רשאי במקרים חריגים ומטעמים מיוחדים שיירשמו לאשר תוספת שלא תעלה על 7,350 שקלים חדשים לסכום האמור.

(ז) לבן משפחה של נכה שנפטר וביום מותו דרגת נכותו היתה 100% לפחות – סיוע בהקמת מצבה צבאית על קברו על ידי הרשות המוסמכת; בחר בן המשפחה בהקמת מצבה שאינה צבאית, סיוע במימון הקמת מצבה שאינה צבאית בסכום שלא יעלה על 4,300 שקלים חדשים.

(ח) לבן משפחה של נכה שנפטר עקב נכותו ושרדרגת נכותו ביום מותו לא עלתה על 99% – סיוע במימון הקמת מצבה שאינה צבאית בסכום שלא יעלה על 4,300 שקלים חדשים.

(ט) (1) סיוע במימון הוצאות הבאתם לישראל של בני משפחתו של חלל, שאינם תושבי ישראל או השהים מחוץ לישראל, בעת נפילת החלל.

ד ב ר י ה ס ב ר

ב. לבן משפחה של נכה שנפטר וביום מותו דרגת נכותו היתה 100% לפחות – סיוע, לפי בחירת בן המשפחה, בהקמת מצבה צבאית על קברו על ידי הרשות המוסמכת או במימון הקמת מצבה שאינה צבאית (סעיף קטן (ז)). נוסף על כך לבן משפחה של נכה שנפטר עקב נכותו ושרדרגת נכותו ביום מותו לא עלתה על 99% – סיוע במימון הקמת

ואלה ההטבות להנצחה:

א. לבן משפחה – השתתפות חר־פעמית בהוצאות אבל והשתתפות אחת לשנה בהוצאות אזכרה (סעיפים קטנים (ג) ו-(ד)), סיוע בהגעה בישראל לאזכרה באחד מהמועדים המפורטים בסעיף (סעיף קטן (ה)), השתתפות חר־פעמית במימון הנצחה פרטית (סעיף קטן (ו)).

¹⁰ ס"ח התשכ"ג, עמ' 72.

(2) בסעיף קטן זה, "בני משפחה" – הורים, אלמנה, יתומים ואחים.

(י) הוראות סעיף קטן (ט) יחולו, בשינויים המחויבים, גם לגבי חייל שהוא אחד מאלה:

(1) נעדר;

(2) שבוי;

(3) מאושפז במצב קשה עם סכנת חיים;

(4) חלל שהוחלט על העתקת קברו.

(יא) סיוע במימון הוצאות הבאת בני משפחה של חלל שאינם תושבי ישראל לביקורי התייחדות עם החלל באחד מהמועדים כמפורט בפסקאות (1) עד (3):

(1) ביקור התייחדות בתום השנה הראשונה לנפילת החלל, סמוך למועד האזכרה – הורים, אלמנה, יתומים ואחים;

(2) ביקור התייחדות אחת לכל שנה שלאחר השנה הראשונה לנפילת החלל, סמוך למועד נפילת החלל, ביום הזכרון לחללי מערכות ישראל, או ביום ז' באדר למשפחות של חללים שמקום קבורתם אינו נודע, ובתנאי שחלפה שנה מתום הביקור הקודם – הורים, אלמנה, יתומים ואחים עד גיל 18;

(3) ביקור התייחדות אחת לחמש שנים שלאחר השנה הראשונה לנפילת החלל – אחים מעל גיל 18.

(יב) שי ליתומי החלל, אחת לשנה – ליתומים מגיל 4 עד 18.

ועדת חריגים להטבות 15ט. (א) שר הביטחון רשאי להקים ועדה אשר תהיה מוסמכת לאשר, במקרים חריגים ומטעמים מיוחדים שיירשמו, הגדלת הסכום הכספי הקבוע להטבה מסוימת לפי פרק זה (בחוק זה – ועדת חריגים להטבות), ובלבד שהתקיימו במבקש כל התנאים לקבלת אותה הטבה.

ד ב ר י ה ס ב ר

עם החלל באחד מהמועדים המפורטים בסעיף (סעיף קטן (יא)).

ה. ליתומי החלל בגילאים 4 עד 18 – שי שנתי (סעיף קטן (יב)).

לסעיף 15ט המוצע

מוצע להסמיך את שר הביטחון להקים ועדת חריגים שתהיה מוסמכת לאשר לכן משפחה, במקרים פרטניים וחריגים ומטעמים מיוחדים שיירשמו, הגדלת הסכום הכספי להטבה כספית מסוימת לפי פרק שלישו, ובלבד שבן המשפחה עמוד בתנאים לקבלת אותה הטבה. עוד מוצע שהרכבה של הוועדה ייקבע בתקנות.

מצבה שאינה צבאית (סעיף קטן (ח)). לעניין הטבות אלה מוצעות הגדרות למונחים "נכה" ו"נכות", כמשמעם בחוק הנכים (תגמולים ושיקום).

ג. לבני משפחה של חלל שאינם תושבי ישראל או השהים מחוץ לישראל בעת נפילת החלל – סיוע במימון הוצאות הבאתם לישראל. לעניין זה מוצע להגדיר את המונח "בני משפחה" ככולל הורים, אלמנה, יתומים ואחים (סעיף קטן (ט)). וכן מוצע כי הסיוע האמור יחול, בשינויים המחויבים, גם לגבי חייל נעדר, שבוי, מאושפז במצב קשה עם סכנת חיים וחלל שהוחלט על העברת קברו (סעיף קטן (י)).

ה. לבני משפחה של חלל שאינם תושבי ישראל – סיוע במימון הוצאות הבאתם לישראל לצורך ביקורי התייחדות

(ב) שר הביטחון יקבע את הרכב ועדת החריגים להטבות, את דרכי פעולתה ואת שיעורי החריגה המרביים שהוועדה יכולה לאשר"

7. בסעיף 16 לחוק העיקרי, במקום הסיפה החל במילים "להעניק לו" יבוא "מסיבות מיוחדות ומטעמים שיירשמו, להעניק לו חלק מהתגמול הניתן לבן משפחה לפי חוק זה".
8. בסעיף 18 לחוק העיקרי, אחרי "מקבל תגמול" יבוא "או הטבה" ואחרי "לא ישולם לו תגמול" יבוא "ולא תינתן לו הטבה".
9. בסעיף 19 לחוק העיקרי, אחרי "התגמולים" יבוא "וההטבות".
10. בסעיף 21(ב) לחוק העיקרי, במקום ההגדרה "תשלומים לפי חוק זה" יבוא: "תשלומים לפי חוק זה" – תגמולים, מענקים, הענקות, הטבות וכל תשלום אחר הניתן לפי חוק זה";.
11. בסעיף 21 לחוק העיקרי, במקום "טובות הנאה" יבוא "הטבות והענקות אחרות".
12. בסעיף 27 לחוק העיקרי, במקום "תגמולים והענקת מיוחדת" יבוא "תגמולים, הענקת מיוחדת והטבות".

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 10 סעיף 21 לחוק משפחות חיילים עוסק במצב שבו בשל פטירת הנספה מגיעים לבן המשפחה פיצויים על פי חוק אחר, נוסף על זכאותו על פי חוק משפחות חיילים, וקובע כי במקרה כאמור על בן המשפחה לבחור אילו זכויות לקבל. זאת, כדי למנוע מצב של "כפל פיצוי". מי שבחר לקבל פיצוי על פי חוק אחר לא זכאי לתשלומים על פי חוק משפחות חיילים, כהגדרתם בסעיף קטן (ב). לאור עיגון ההטבות בחוק, מוצע להחליף את ההגדרה המופיעה בסעיף קטן (ב) כך שההגדרה החדשה תכלול את המונח "הטבות" ולא תכלול את המונח "הוראות המינהל של אגף השיקום".

סעיף 11 סעיף 21 לחוק משפחות חיילים מאפשר בחירה של בן המשפחה בזכויות לפי חוק שירות המדינה (גמלאות), התשט"ו-1955, בתנאי שכן המשפחה יחזיר למדינה כל מענק ותגמול שקיבל מכוח חוק משפחות חיילים. מוצע לקבוע כי בן המשפחה יידרש להחזיר גם את ההטבות הכספיות שקיבל.

סעיף 12 סעיף 27 לחוק קובע כי התגמולים וההענקות ישולמו מאוצר המדינה. מאחר שגם כיום ההטבות משולמות מאוצר המדינה, מוצע לקבוע בחוק שהן ימשיכו להינתן מאוצר המדינה.

סעיף 7 סעיף 16 לחוק, העוסק במקרה שבו המוות נגרם על ידי התנהגות רעה חמורה של הנספה, מקנה לקצין תגמולים שיקול דעת להעניק לבן משפחה נצרך של הנספה מטובות ההנאה הניתנות לבני משפחה לפי החוק. מוצע לתקן את הסעיף כך שסמכות קצין תגמולים תוגבל להענקת חלק מהתגמול בלבד לבן המשפחה כאמור.

סעיף 8 סעיף 18 לחוק משפחות חיילים קובע כי לבן משפחה הנושא עונש מאסר לא ישולם תגמול בתקופת מאסרו. לאור הכללת ההטבות בחוק, מוצע להחיל סעיף זה גם לעניין אי-קבלת ההטבות; גם כאן מדובר בעיגון בחוק של המצב הקיים: הטבות הניתנות מכוח ההוראות המינהליות לא שולמו לבן משפחה במאסר, על בסיס התפיסה כי ההטבות ניתנות רק למי שזכאי לתגמולים.

סעיף 9 סעיף 19 לחוק משפחות חיילים עוסק בהפסקת תגמול לבני משפחתו של נעדר, לאחר שקצין תגמולים נוכח, על יסוד ראיות, שהחייל בחיים. בהתאם, מוצע לקבוע כי במקרים כגון אלה יופסק גם מתן ההטבות.

"מאימתי משלמים 28א. (א) הטבה לפי פרק שלישי תשולם או תינתן רק למבקש שהתקיימו בו כל אלה:

- (1) מלאו לגבי כל התנאים לשם קבלת ההטבה;
- (2) הבקשה לקבלת ההטבה הוגשה בטרם חלפה שנה מהמועד שבו מלאו כל התנאים לקבלת ההטבה.
- (ב) הוכרה זכאות לתגמולים על פי חוק זה, ונקבע בהחלטת ההכרה על הזכאות לתגמולים (בסעיף זה – החלטת ההכרה) כי הזכאות לתגמולים תחול ממועד המוקדם למועד החלטת ההכרה – רשאי מי שזכאי לתגמולים מכוח החלטת ההכרה גם להטבות מכוח הפרק השלישי מהמועד שנקבע בהחלטת ההכרה, ובלבד שבתקופה שבעדה מתבקשת ההטבה, התקיימו התנאים שבסעיף קטן (א)(1) וכן שהבקשה הוגשה בטרם חלפה שנה ממועד החלטת ההכרה.
- (ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), רשאי שר הביטחון לקבוע הטבות שלא ישולמו או שלא יינתנו לתקופה שלפני החלטת ההכרה.
- (ד) נקבע לגבי הטבה מסוימת כי היא תינתן גם למי שאינו זכאי לתגמולים, יחולו לגבי לעניין המועד שממנו תינתן ההטבה, הוראות סעיפים (א) עד (ג).

14. בסעיף 29א(א) לחוק העיקרי, במקום "ועדת העבודה של הכנסת" יבוא "ועדת החוץ והביטחון".
15. בסעיף 29ג לחוק העיקרי, במקום "ועדת העבודה של הכנסת" יבוא "ועדת החוץ והביטחון".

ד ב ר י ה ס ב ר

לקבלתה. במקרה שבו נקבעה ההכרה לזכויות במסגרת הליך של ערעור על החלטת קצין תגמולים, שולמו ההטבות מתחילת שנת התקציב שבה ניתנה החלטת בית המשפט ובתנאי שתשלום ההטבה לא קדם לתאריך מתן החלטת קצין תגמולים שעליה הוגש הערעור. העיקרון ולפיו אין לשלם את ההטבות באופן רטרואקטיבי נבע מהתפיסה כי מדובר בהטבות לצריכה שוטפת, המשולמות נוסף על התגמולים על פי דין, דהיינו מעבר לקבוע בחוק. נוסף על כך קיימות כמובן השלכות תקציביות לתשלום ההטבות מיום הגשת התביעה.

הצעה זו באה כאמור לעגן את ההטבות שניתנו עד כה מכוח הוראות מינהליות – בחוק משפחות חיילים ובתקנות לפיו. אם כן, העיקרון שלפיו ההטבות משולמות מעבר לקבוע בחוק, אינו מתקיים, ולפיכך מוצע לשנות את עקרון הרטרואקטיביות.

מוצע כי כאשר נקבע בהחלטת הכרה כי הזכאות לתגמולים תחול ממועד המוקדם למועד החלטת ההכרה, יהיה ניתן לתת לזכאי גם הטבות מהמועד הקבוע בהחלטת ההכרה, קרי: מהמועד שבו הוא זכאי לתגמולים.

סעיפים מוצע להוסיף לחוק משפחות חיילים את 13 ו-29 סעיף 28א שבא לקבוע מאימתי ישולמו ההטבות לזכאים.

סעיף קטן (א) מתייחס לזכאים מוכרים, המבקשים לקבל הטבה מסוימת. מוצע לקבוע ולעגן בחוק את העיקרון ולפיו ההטבות ישולמו למי שמלאו לגבי כל התנאים לקבלת ההטבה, החל ממועד זכאותו לתגמולים בהתאם להחלטת קצין תגמולים מכוח חוק משפחות חיילים, ובלבד שהבקשה לקבלת ההטבה הוגשה בטרם חלפה שנה מהמועד שבו מלאו כל התנאים לקבלת ההטבה.

סעיף קטן (ב) מתייחס לתקופה שקדמה להחלטת על הכרה בזכאי. בסעיף זה מוצע לשנות מהמצב הקיים היום לפי ההוראות המינהליות באופן שייטיב עם הזכאים, כמפורט להלן:

מדיניות משרד הביטחון, לאורך השנים, היתה כי ההטבות אינן משולמות למפרע, אלא רק מהיום שבו ניתנה החלטת קצין התגמולים על הכרה לזכויות מכוח חוק משפחות חיילים, ובתנאי כמובן שמלאו כל התנאים

16. סעיף 30 לחוק העיקרי – בטל.

ביטול סעיף 30

17. בסעיף 31 לחוק העיקרי –

תיקון סעיף 31

(1) בסעיף קטן (א), אחרי "לתגמול" יבוא "או להטבה";

(2) סעיף קטן (ג) – בטל.

ד ב ר י ה ס ב ר

(2) הסכום החד-פעמי אינו עולה על סכום גדול פי ששים מחלקו האישי של הזכאי בתגמולים. אם הזכאי הוא שכול לא יעלה הסכום החד פעמי על סכום שהוא גדול פי ששים מ-85% מחלקו האישי בתגמולים.

(ג) זכאי שסעיף 9 אינו חל לגביו, אשר קיבל על פי הסכם, לפני שחוק זה נכנס לתקפו, במקום התגמולים שיהיה זכאי להם כבן משפחה של נספה, סכום חד-פעמי או אמצעי שיקום אחרים מהמדינה או על חשבונה, ונתקיים באותו סכום או באותם אמצעי שיקום התנאי האמור בסעיף קטן (ב)(1), רואים אותו הסכם כהסכם שנעשה על ידי קצין תגמולים עם זכאי על פי סעיף קטן (א), אף אם לא נתמלא בו התנאי האמור בסעיף קטן (ב)(2).

(ד) זכאי שבא לכלל הסכם כאמור לאחר שחוק זה נכנס לתקפו, לא ייפסק תשלום חלקו האישי בתגמולים, אלא כתום ששה חודשים מיום ההסכם. אולם זכאי שהוא שכול ימשיך ויקבל 15% מחלקו האישי בתגמולים ללא הגבלת זמן.

(ה) קיבלה אלמנה אמצעי שיקום מכוח סעיף קטן (א), ויתומי הנספה סמוכים על שולחנה, ישולם לה בעד היתומים, החל מיום הפסקת התשלום של חלקה האישי בתגמולים, תגמול חדשי כזה:

(1) היה יתום אחד סמוך על שולחנה – התגמול המגיע בעד יתום לפי סעיף 13(ב1);

(2) היו שני יתומים או יותר סמוכים על שולחנה – התגמול האמור בסעיף 13(ב2).

(ו) לצורך סעיף זה חלקו האישי של זכאי בתגמולים הוא –

(1) לגבי אלמנה שיתומי הנספה סמוכים על שולחנה – שיעור התגמול המגיע לאלמנה על פי סעיף 7;

(2) לגבי מקבל אחר – התגמול החדשי המגיע לו.

סעיפים
17 ו-19
לסעיף 31 לחוק מוצעים שני תיקונים:

בסעיף קטן (א) ייקבע כי בדומה לתגמול, גם הטבות אינן ניתנות להעברה, לערבות, לשעבוד או לעיקול בכל דרך שהיא, אלא אם כן נקבע אחרת בחוק משפחות חיילים.

סעיף קטן (ג) יבוטל ותחתיו ייקבעו הוראות פרטניות יותר שיעיקרן הפרדה בין סכומים ששולמו ביתר בטעות או שלא כדין (סעיף 31ב(א) המוצע), ובין סכומים ששולמו

מובהר כי גם במקרים אלה תנאי לקבלת ההטבה הוא כי בתקופה שלגביה ניתנת ההטבה מלאו לגבי מקבל ההטבה כל התנאים המזכים בקבלתה וכן שהבקשה לקבלת ההטבה הוגשה בטרם חלפה שנה ממועד החלטת ההכרה.

סעיף קטן (ג) מסייג את האמור בסעיף קטן (ב) ומסמיק את שר הביטחון לקבוע הטבות שלא יושלמו או לא יינתנו לתקופה שלפני המועד שבו הכיר קצין תגמולים בזכאות לתגמולים.

בסעיף קטן (ד) מוצע כי יהיה ניתן לתת הטבה בשל קשר משפחתי עם הנפטר גם לגבי מי שאינו זכאי לתגמולים, למשל, בנו או בתו של הנפטר שמלאו להם 21 שנים לפני יום הפטירה – מהמועד שבו נקבעה זכות לתגמולים לבני משפחה אחרים של הנפטר.

מוצע כי סעיף 28א(ב) לחוק יחול על בן משפחה של מי שנספה לאחר יום התחילה (סעיף 29 המוצע).

סעיף 16 ביטול סעיף 30 לחוק משפחות חיילים – לפי סעיף 30 לחוק, כנוסחו היום, ראשי קצין תגמולים לערוך הסכם עם הזכאים לפי החוק, הורים שכולים ואלמנות, ולפיו יקבל הזכאי תגמולים מהווים בסכום חד-פעמי או אמצעי שיקום אחר, וזאת במקום התגמולים החד-פעמיים המגיעים לו לפי החוק. הניסיון שהצטבר במהלך השנים הביא למסקנה כי לא נכון לעשות שימוש בסמכות זו באשר במקרים הספורים שבהם הוונו התגמולים, ביקשו הזכאים מאוחר יותר לחזור ולקבל זכויות בשל מצבם הכלכלי הרעוע שנבע, בין השאר, מניהול כושל של עסקיהם. בפועל, הפך הסעיף ל"אות מתה" ולא נעשה בו שימוש שנים רבות. לאור האמור מוצע לבטל סעיף זה.

וזה נוסחו כיום של סעיף 30 לחוק:

"שיקום במקום תגמולים"

30. (א) קצין תגמולים רשאי לבוא לכלל הסכם עם זכאי, פרט לזכאי שסעיף 9, 13 או 29 חלים לגביו, שבמקום חלקו האישי של הזכאי בתגמולים שיגיעו לו לאחר ההסכם, יקבל סך חד-פעמי או אמצעי שיקום אחרים.

(ב) קצין תגמולים לא יעשה הסכם, כאמור, אלא אם נתמלאו תנאים אלה:

(1) הסך החד-פעמי או אמצעי השיקום האחרים יש בהם, לדעת קצין התגמולים, כדי ליצור מקור פרנסה קבוע למחית הזכאי ולמחית בני משפחתו של הנספה שהוא חייב במזונותיהם או הנתונים להשגחתו או כדי לבסס מקור פרנסה, כאמור;

- תיקון סעיף 31א 18. בסעיף 31א(ד) לחוק העיקרי, במקום "ועדת העבודה והרווחה של הכנסת" יבוא "ועדת החוץ והביטחון".
- הוספת סעיף 31ב 19. אחרי סעיף 31א לחוק העיקרי יבוא:
- "ניכוי תשלומי יתר 31ב. (א) שולמו לאדם בטעות או שלא כדין תשלומים למעלה מן המגיע לו (בסעיף זה – תשלומי יתר), רשאי קצין תגמולים לנכות את תשלומי היתר מכל תשלום שיגיע לאותו אדם, בין בבת אחת ובין בשיעורים, בהתחשב במצבו ובנסיבות העניין, ובלבד שבכל חודש ישולם לו סכום השווה לפחות לשני שלישים מסכום התגמול המגיע לו לפי חוק זה באותו חודש.
- (ב) שולמו לאדם תשלומי יתר בשל חוסר תום לב של האדם בקבלת התשלומים, רשאי קצין תגמולים לנכות את תשלומי היתר ששולמו לפי סעיף קטן (א), בצירוף תוספת לפי המדר כהגדרתו בסעיף 15א(ג) שפורסם לאחרונה לפני יום החזר התשלום בפועל לעומת המדר שפורסם לאחרונה לפני המועד שבו שולמו תשלומי היתר.
- (ג) אין בסעיף זה כדי לפגוע בזכות המדינה לגבות את תשלומי היתר בדרך אחרת.
- (ד) בסעיף זה, "תשלומים" – תגמולים, מענקים, הענקות, טובות הנאה, הטבות וכל תשלום אחר הניתן לבן משפחה לפי חוק זה, לפי העניין."
- תיקון סעיף 32 20. בסעיף 32 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), אחרי "בערבות המדינה" יבוא "או בסבסוד המדינה";
- (2) בסעיף קטן (ב), במקום "מלווה שקצין תגמולים משוכנע בו שניתן למטרות שיקום, שיכון או דיור" יבוא "מלווה שניתן לפי פרק שלישי בתנאים ובסכומים שקבע שר הביטחון לפי סעיף 15א".
- תיקון סעיף 33א 21. בסעיף 33א(א) לחוק העיקרי, במקום "ועדת העבודה של הכנסת" יבוא "ועדת החוץ והביטחון".

ד ב ר י ה ס ב ר

- ביתר בשל חוסר תום לב של בן המשפחה בקבלתם (סעיף 31ב(ב) המוצע);
- העיקרון הקבוע בסעיף קטן (ג) בנוסחו היום, המטיל איסור על קצין תגמולים לעכב סכום העולה על שליש מהתגמול המגיע לזכאי באותו החודש – יישמר גם בסעיף החדש המוצע לגבי סכומים ששולמו ביתר בטעות או שלא כדין. וזה נוסחו של סעיף קטן (ג), כלשונו היום:
- "(ג) זכאי אשר לאחר שנכנס חוק זה לתקפו קיבל מאוצר המדינה, מחמת מותו של נספה, בתורת תגמולים או בתורת תשלומים למחיתו הוא או למחית בני משפחתו של הנספה סכומים למעלה מן התגמול המגיע לו, רשאי קצין תגמולים לעכב את תשלומו של כל תגמול שיגיע לו עד שהסכום שעוכב יהא שווה לסכומים ששולמו כאמור; ובלבד שבשום חודש לא יעוכב סכום העולה על שליש התגמול המגיע לו באותו חודש."
- סעיף 20** סעיף 32 לחוק משפחות חיילים קובע, כי קצין תגמולים רשאי לנכות מתגמולי בן המשפחה הלוואות הניתנות לצורכי שיקום, דיור ושיכון. בפועל, ומכוח ההוראות המינהליות ניתנות הלוואות גם למטרות שיקום כלכלי, רכישת רכב, הוצאות מיוחדות, צרכים אישיים וכיסויי חובות. לפיכך מוצע לתקן את הסעיף ולעגן את סמכות קצין תגמולים לנכות מהתגמול הלוואות הניתנות גם למטרות אלה. נוסף על כך מוצע להבהיר כי ההלוואות יכול שיינתנו בסבסוד המדינה.

"פרק שביעי: ועדה למתן סיוע לפנים משורת הדין"

- הוועדה למתן סיוע לפנים משורת הדין 35א. (א) שר הביטחון יקים ועדה אשר תהיה רשאית להחליט על מתן סיוע לפנים משורת הדין, לכן משפחה, ולעניין יתום אף אם מלאו לו 21 שנה, וזאת במקרים חריגים ובהתקיים מצב סוציו-אקונומי קשה שבו נמצא בן המשפחה (בחוק זה – הוועדה למתן סיוע לפנים משורת הדין).
- (ב) לצורך גיבוש המלצתה רשאית הוועדה לשקול שיקולים סוציו-אקונומיים, הומניטריים ושיקומיים.
- (ג) שר הביטחון יקבע את הרכב הוועדה שבראשה יעמוד שופט בדימוס.
- (ד) יושב ראש הוועדה ימונה בידי שר המשפטים בהמלצת שר הביטחון; שאר חברי הוועדה ימונו בידי שר הביטחון.
- (ה) החלטות הוועדה יפורסמו באתר האינטרנט של האגף, בלא פרטים מזהים.
- (ו) שר הביטחון יקבע את כללי עבודתה של הוועדה.
- (ז) הודעה על מינוי חברי הוועדה תפורסם ברשומות.

23. בסעיף 1א לחוק העיקרי, בכל מקום, המילים "של הכנסת" – יימחקו. תיקון סעיף 1א36

24. בסעיף 36א(א) לחוק העיקרי, במקום "ועדת העבודה של הכנסת" יבוא "ועדת החוץ והביטחון". תיקון סעיף 36ב

25. בסעיף 37 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 37

(1) האמור בו יסומן "(א)" ובו, במקום "ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת" יבוא "ועדת החוץ והביטחון".

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) בלי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (א), תקנות לפי פרק שלישי ופרק שביעי שיש להן השלכה תקציבית יותקנו באישור שר האוצר."

ד ב ר י ה ס ב ר

ראש הוועדה, ייקבעו בתקנות (סעיפים קטנים (ג) ו-(ו)). יושב ראש הוועדה יהיה שופט בדימוס והוא ימונה בידי שר המשפטים, בהמלצת שר הביטחון (סעיף קטן (ד)). נוסף על כך מוצע לקבוע כי החלטות הוועדה יפורסמו באתר האינטרנט של אגף משפחות והנצחה במשרד הביטחון שכתובתו: www.mishpahot-hantzaha.mod.gov.il, בלא פרטים אישיים (סעיף קטן (ו)), וכי ברשומות תפורסם הודעה בדבר מינוי חברי הוועדה (סעיף קטן (ז)).

סעיף 25 מוצע לתקן את סעיף 37 לחוק ולקבוע כי תקנות מכוח פרק ההטבות – פרק שלישי, ובנושא הוועדה למתן סיוע לפנים משורת הדין – פרק שביעי, אשר יש להן השלכה תקציבית, יהיו באישור שר האוצר.

סעיף 22 מוצע להוסיף לחוק משפחות חילים פרק חדש, פרק שביעי, שעניינו הוועדה למתן סיוע לפנים משורת הדין. מוצע לעגן בחוק הראשי את מקור הסמכות לעבודת הוועדה האמורה. ועדה זו פועלת כיום כוועדה מייעצת למנהל הכללי של משרד הביטחון, בהתאם לכללים שקבע שר הביטחון, בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה, ואשר פורסמו ברשומות (ילקוט הפרסומים, התשס"ה, עמ' 1138). מוצע להגדיר בחוק כי סיוע לפנים משורת הדין יינתן במקרים חריגים ובהתקיים מצב סוציו-אקונומי קשה שבו נמצא בן המשפחה (סעיף קטן (א)). כמו כן מוצע כי לצורך גיבוש המלצתה תהיה הוועדה רשאית לשקול שיקולים סוציו-אקונומיים, הומניטריים ושיקומיים (סעיף קטן (ב)). עוד מוצע כי כללי עבודת הוועדה והרכבה, למעט יושב

26. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000¹¹, בתוספת הראשונה, בפרט 26 –

(1) בפסקה (1), המילים "ואגף משפחות והנצחה" – יימחקו;

(2) אחרי פסקה (1) יבוא:

"(א) החלטה של רשות לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה

(תגמולים ושיקום), התש"י-1950¹², כמפורט להלן;

(1) החלטה של העובד הסוציאלי הראשי לפי סעיף 15;

(2) החלטה של ועדת חריגים לפי סעיף 15ט;

(3) החלטה של הוועדה למתן סיוע לפנים משורת הדין לפי

סעיף 35א."

27. בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970¹³, בסעיף 7 –

(1) במקום כותרת השוליים יבוא "תגמול והטבות לבני משפחה";

(2) בסעיף קטן (א), הספרה "30" – תימחק;

(3) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ד) בני המשפחה כאמור בסעיף קטן (א) זכאים להטבה לפי חוק משפחות

חיילים ויחולו עליהם הוראות פרק שלישי, למעט סעיף 15ט שבו, וכן יחולו

עליהם הוראות סעיף 28א לחוק האמור, בשינויים המחויבים."

28. תחילתו של חוק זה בתום חודש מ' בחודש שלאחר יום פרסומו (להלן – יום התחילה).

29. סעיף 28א(ב), כנוסחו בסעיף 13 לחוק זה, יחול על בן משפחה של מי שנספה לאחר יום התחילה.

תיקון חוק
התגמולים לנפגעי
פעולות איבה

תחילה

תחולה

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 27 מוצע לערוך תיקון עקיף לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה:

חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה קובע כי זכויותיהם של נפגעי פעולות איבה יהיו כשל זכויות בן משפחה מכוח חוק משפחות חיילים, תוך קביעת רשימת הסעיפים שבחוק משפחות חיילים החלים על נפגעי פעולות איבה. בפועל, הטבות שניתנו מכוח ההוראות המינהליות לבן משפחה שכולה, ניתנו גם לבן משפחה של חלל פעולות איבה.

עם עיגון ההטבות בחוק משפחות חיילים, מוצע לערוך בהתאם לכך תיקון לחוק התגמולים האמור ולקבוע בו כי ההטבות שיינתנו מעתה לפי חוק משפחות חיילים יחולו על נפגעי פעולות איבה. זאת, למעט הסעיפים הנוגעים לוועדת החריגים (סעיף 15ט לחוק המוצע) ולוועדה למתן סיוע לפנים משורת הדין (סעיף 35א לחוק המוצע), באשר ועדות חריגים אלה אינן פועלות במסגרת המוסד לביטוח לאומי וביחס לנפגעי פעולות איבה.

סעיף 26 מוצע לערוך תיקון עקיף לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים –

בעקבות תיקון מס' 15 לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, משנת 2005 (ס"ח התש"ס"ה, עמ' 738), ניתנה לבית המשפט לעניינים מינהליים הסמכות לדון בהשגות כנגד החלטות של אגף משפחות והנצחה מכוח ההוראות המינהליות. מדובר בערעור על החלטות בדבר מתן הטבות שונות לזכאים, שכאמור בהצעת חוק זו ייקבעו כהוראות חוק בחוק משפחות חיילים. החלטות על מתן ההטבות יהיו, מרגע כניסת החוק לתוקף, החלטות קצין תגמולים שעליהן ניתן לערער לוועדת הערעורים שמכוח החוק. מוצע לכן לערוך תיקון עקיף לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, ולבטל את סמכות הדיון בהשגות כנגד החלטות בנושא ההטבות מכוח חוק משפחות חיילים. עם זאת, מוצע כי בעניין החלטות של עובד סוציאלי ראשי לפי סעיף 15ט, החלטות ועדת החריגים לפי סעיף 15ט והחלטות של הוועדה למתן סיוע לפנים משורת הדין לפי סעיף 35א, תישמר סמכות בית משפט לעניינים מינהליים.

¹¹ ס"ח התש"ס, עמ' 190.

¹² ס"ח התש"י עמ' 37; התשע"א, עמ' 13.

¹³ ס"ח התש"ל, עמ' 126.

30. (א) שר הביטחון יתקין תקנות לפי הוראות פרקים שלישי ושבועי, בתוך שנה מיום הוראות מעבר התחילה.

(ב) הוראות אגף משפחות והנצחה, שלפיהן ניתנו ההטבות לפי פרק שלישי ערב יום התחילה, שאינן נוגדות או סותרות הוראה מהוראות חוק זה, יעמדו בתוקפן וימשיכו לפעול לפיהן עד ליום כניסתן לתוקף של התקנות לפי פרק שלישי; לעניין זה, "הוראות אגף משפחות והנצחה" – הוראות הנוהל שקבע משרד הביטחון שלפיהן ניתנו הטבות לבן משפחה של נספה.

(ג) הוועדה המייעצת למנהל הכללי של משרד הביטחון במתן הטבות לפני משורת הדין, שפעלה ערב יום התחילה, יראו אותה כאילו הוקמה לפי סעיף 35א לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 22 לחוק זה, והיא תמשיך לכהן ולפעול לפי הכללים שחלו עליה ערב יום התחילה¹⁴, עד יום כניסתן לתוקף של התקנות לפי סעיף 35א לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 22 לחוק זה, ובלבד שאין הכללים האמורים נוגדים או סותרים הוראות לפי חוק זה.

(ד) הטבה לפי פרק שלישי אשר ניתנה או הוחלט לאשרה ערב יום התחילה מכוח הוראות אגף משפחות והנצחה, וכן הטבה שתינתן או שיוחלט לאשרה עד לתחילתן של תקנות לפי פרק שלישי מכוח ההוראות האמורות – יראו אותן כאילו ניתנו, ניתנות או הוחלט לאשרן לפי חוק זה ויחולו הוראות אלה:

(1) ניתנה לבן משפחה הטבה חד-פעמית מכוח הוראות אגף משפחות והנצחה ערב יום התחילה – לא תאושר לו בקשה לקבלת אותה הטבה או הטבה הדומה לה בעיקרה, מכח חוק זה; לעניין פסקה זו, "הטבה חד-פעמית" – הטבה שנקבע לגביה בהוראות אגף משפחות והנצחה כי היא ניתנת באופן חד-פעמי;

(2) ניתנה לבן משפחה הטבה שנתית או הטבה חודשית ערב יום התחילה מכוח הוראות אגף משפחות והנצחה – ימשיך לקבלה לפי הוראות חוק זה, ובלבד שהוא עומד בשאר התנאים הנדרשים לקבלתה; לעניין פסקה זו –

"הטבה שנתית" – הטבה שנקבע לגביה בהוראות אגף משפחות והנצחה כי היא ניתנת אחת לשנה;

"הטבה חודשית" – הטבה שנקבע לגביה בהוראות אגף משפחות והנצחה כי היא ניתנת מדי חודש בחודשו;

(3) ניתנה לבן משפחה הטבה לתקופה מוגבלת מכוח הוראות אגף משפחות והנצחה ערב יום התחילה והתקופה טרם הסתיימה – ימשיך לקבלה לפי הוראות חוק זה עד לתום התקופה הקבועה בחוק זה או בהוראות אגף משפחות והנצחה, לפי העניין; לעניין פסקה זו, "הטבה לתקופה מוגבלת" – הטבה חודשית או הטבה שנתית הניתנת לתקופה מוגבלת בהתאם לקבוע בהוראות אגף משפחות והנצחה שמכוחה ניתנת ההטבה.

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע כי שר הביטחון יתקין את התקנות לפי הפרקים האמורים בתוך שנה מיום התחילה (סעיף קטן (א)).

מוצע כי עד להתקנת התקנות כאמור, ההוראות המינהליות הקיימות שעניינן הטבות יעמדו בתוקפן

סעיף 30 קביעת הוראות מעבר:

מתן הטבות לפי פרק שלישי ועבודת הוועדה למתן סיוע לפני משורת הדין לפי פרק שביעי שמוצע להוסיפם לחוק משפחות חיילים, מחייבים התקנת תקנות לביצועם.

¹⁴ י"פ התשס"ה, עמ' 1138.

(4) ניתנה לבן משפחה הטבה עתית מכוח הוראות אגף משפחות והנצחה ערב יום התחילה – יקבל את ההטבה העתית הבאה לפי הוראות חוק זה, ובלבד שמניין המועדים לחישוב מועד קבלת ההטבה העתית הבאה לפי הוראות חוק זה, יחל במועד שבו קיבל בן המשפחה את ההטבה העתית לפי הוראות אגף משפחות והנצחה; לעניין פסקה זו, "הטבה עתית" – הטבה הניתנת אחת לפרק זמן הקבוע בהוראת אגף משפחות והנצחה שמכוחה ניתנת ההטבה.

(5) ניתנה לבן משפחה הטבה אחרת מכוח הוראות אגף משפחות והנצחה ערב יום התחילה – יחולו הוראות חוק זה או הוראות אגף משפחות והנצחה, לפי העניין, והכל בכפוף להוראות סעיף קטן (ב); לעניין פסקה זו, "הטבה אחרת" – הטבה שהגורם המוסמך קבע לגביה שאינה הטבה כאמור בפסקאות (1) עד (4).

(ה) בקשה לקבלת הטבה שטרם הוחלט בה עד ערב יום התחילה – תידון ויוחלט לגביה לפי הוראות אגף משפחות והנצחה החלות על ההטבה.

(ו) ניתנה עד ערב יום התחילה החלטה הדוחה בקשה לקבלת הטבה מכוח הוראות אגף משפחות והנצחה, יחולו עליה הכללים שהיו בתוקף ערב יום התחילה, לרבות לעניין דרכי ההשגה עליה.

ד ב ר י ה ס ב ר

ליום כניסת התקנות לתוקף, יראו אותן כאילו ניתנו, ניתנות או הוחלט לאשרן על פי חוק זה (סעיף קטן ד). מוצע לקבוע הוראות תחולה פרטניות בהתאם לאופי ההטבה: הטבה חד-פעמית (פסקה 1), הטבה חודשית והטבה שנתית (פסקה 2), הטבה לתקופה מוגבלת (פסקה 3), הטבה עתית (פסקה 4) והטבה אחרת (פסקה 5).

כמו כן, בקשה להטבה שטרם הוחלט בה עד ליום כניסת החוק לתוקף וכן החלטה בבקשה לקבלת הטבה שניתנה טרם כניסת החוק לתוקף, יחולו עליהן ההוראות המינהליות, לרבות בכל הנוגע להליכי ההשגה על ההחלטות (סעיפים קטנים ה) ו-(ו).

וימשיכו לפעול על פיהן, זאת, ככל שההוראות אינן נוגדות את האמור בחוק (סעיף קטן ב).

כך גם לגבי הפעלת הוועדה למתן סיוע לפנים משורת הדין לפי פרק שביעי 1 – כאמור, כיום, פועלת הוועדה מכוח כללים שקבע שר הביטחון ושפורסמו ברשומות. מוצע כי עד להתקנת תקנות לעניין זה, יעמדו הכללים בתוקפם וימשיכו לפעול על פיהם, ככל שאין בהם כדי לסתור את הוראות החוק (סעיף קטן ג).

נוסף על כך מוצע לקבוע כי הטבות שניתנו מכוח ההוראות המינהליות או שהוחלט לאשרן ערב כניסתו לתוקף של החוק וכן הטבות שיינתנו או שיוחלט לאשרן עד

